

Aanvullend onderzoek certificeringsregeling installateurs gasverbrandingsinstallaties

Nadere specificering regeldrukeffecten installateurs als gevolg van het wettelijk stelsel certificering werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties

Aanvullend onderzoek certifice- ringsregeling installateurs gasver- brandingsinstallaties

Nadere specificering regeldrukeffecten installa-
teurs als gevolg van het wettelijk stelsel certifice-
ring werkzaamheden aan
gasverbrandingsinstallaties

Versie 1.0

Auteurs

Eva de Beet & Brigitte Huisman

Sira Consulting B.V. is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoeksresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Sira Consulting B.V.. Sira Consulting B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Doelgroep en uitgangspunten	8
3	Specificering regeldruklasten naar bedrijfstype	15
3.1	Scenario 1: specificering in aansluiting op het onderzoek uit 2017	16
3.2	Scenario 2: geactualiseerde aannames en uitgangspunten	34
4	Mogelijkheden om de regeldruk te verminderen	54
5	Samenvatting en conclusies	58

1 Inleiding

Achtergrond

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) heeft in 2015 het rapport 'Ongevallen met koolmonoxide' gepubliceerd. Hierin concludeert de OvV dat het gros van de ongevallen als gevolg van koolmonoxidevergiftiging wordt veroorzaakt door handelen of het nalaten van handelen door installateurs van verbrandingstoestellen. Naar aanleiding van dit rapport is het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties gestart met het opzetten van een wettelijk stelsel voor verplichte procescertificering van installatiebedrijven en installateurs.

In 2017 heeft Sira Consulting in opdracht van het ministerie van BZK de regeldruk voor bedrijven in kaart gebracht als gevolg van dit wettelijk stelsel. Op 28 mei 2019 is het wetsvoorstel (wijziging Woningwet) dat de introductie van dit stelsel mogelijk maakt goedgekeurd door de Tweede Kamer. Op 25 juni 2019 heeft ook de Eerste Kamer hiermee ingestemd. Wel is vanuit de Tweede Kamer meer inzicht gewenst in de effecten op de regeldruk op bedrijfsniveau. In opdracht van het ministerie van BZK heeft Sira Consulting daarom nader onderzoek uitgevoerd om de in 2017 berekende maximale eenmalige en structurele regeldruk nader te specificeren naar verschillende bedrijfscategorieën.

Doelstelling

Het doel van dit aanvullende onderzoek is tweeledig:

- *de in 2017 berekende eenmalige en structurele regeldrukeffecten overeenkomstig het verzoek van de Tweede Kamer nader specificeren voor zzp'ers, microbedrijven, kleinbedrijven en midden- en groot bedrijven (zoals door het CBS gedefinieerd)*
- *en om de uitkomsten hiervan op basis van de volgende onderzoeksvragen te actualiseren naar de situatie van nu.*

De onderzoeksvragen hierbij zijn:

1. Wat zijn de eenmalige en structurele regeldrukeffecten voor: zzp'ers, microbedrijven, kleinbedrijven en midden- en groot bedrijven (zoals door het CBS gedefinieerd)?
2. Wat is het effect van de extra regeldrukkosten op de totale kosten die bedrijven rekenen voor een klus c.q. voor het plaatsen van een installatie en een onderhoudsbeurt?
3. Wat is het daadwerkelijke uurtarief dat wordt gehanteerd in de verschillende bedrijfscategorieën?
4. Hoe is het aantal onderhoudsbeurten ongeveer verdeeld onder de verschillende bedrijfscategorieën en hoe is het aantal installaties ongeveer verdeeld onder de verschillende bedrijfscategorieën?
5. Welke tarieven brengen respectievelijk zzp'ers, microbedrijven, kleinbedrijven en midden- en groot bedrijven in rekening voor het plaatsen van een installatie en een onderhoudsbeurt?
6. In hoeverre komen de eerder ingeschatte kosten en tijdbesteding gerelateerd aan de periodieke audits en de licentie overeen met de inschatting daarvan op basis van de op dit moment bekende informatie?
7. Wat zijn de gevolgen voor de eenmalige regeldruk als gevolg van de gewijzigde uitgangspunten van de sector met betrekking tot het te behalen EVC-examen?
8. Wat is de structurele regeldruk als gevolg van de verplichting om het meetinstrumentarium periodiek te kalibreren?
9. Is het op basis van de voorgenomen regelgeving voor auditors/CBI's mogelijk om de periodieke audits te combineren met de steekproef wanneer het gaat om een zzp'er?

Werkwijze

De berekende eenmalige en structurele regeldruk is in eerste instantie gespecificeerd met behulp van de in het eerdere onderzoek verzamelde gegevens. Om de overige onderzoeksvragen te beantwoorden zijn er 17 interviews uitgevoerd met installatiebedrijven en andere stakeholders en heeft aanvullend daarop bureauonderzoek plaatsgevonden naar de tarieven die installatiebedrijven in de praktijk hanteren voor installatie en onderhoud. De resultaten van de interviews en het bureauonderzoek zijn gebruikt om de regeldruk in twee scenario's te specificeren naar de verschillende bedrijfstypen (scenario 1 in aansluiting op het onderzoek uit 2017 en scenario 2 met deels geactualiseerde aannames en uitgangspunten). In het verlengde van de uitkomsten bij scenario 2 zijn de regeldrukeffecten vervolgens ook doorgerekend met twee in de interviews genoemde mogelijkheden om de kosten te verlagen. Alle bedragen en tarieven in dit rapport zijn inclusief btw en exclusief materiaal, voorrijkosten en parkeerkosten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze notitie worden de doelgroep en de uitgangspunten voor de specificering toegelicht. In hoofdstuk 3 is de regeldruk naar bedrijfstypen gespecificeerd volgens de twee hiervoor genoemde scenario's. In hoofdstuk 4 worden mogelijkheden aangehaald om de regeldruk te verminderen. Ten slotte zijn in hoofdstuk 5 een samenvatting van de aanvullende onderzoeksresultaten en conclusies opgenomen.

2 Doelgroep en uitgangspunten

In het onderzoeksrapport van 2017 is in kaart gebracht welke eenmalige en structurele effecten de certificering heeft voor de regeldruk van bedrijven. In dat rapport zijn de regeldrukeffecten (afhankelijk per verplichting) gerapporteerd naar:

- bedrijf;
- installatiemonteur;
- installatie; en
- onderhoudsbeurt.

In dit aanvullende onderzoek is de totale regeldruk voor bedrijven nader gespecificeerd naar de verschillende bedrijfscategorieën die in de installatiebranche werkzaam zijn (zoals gedefinieerd door het CBS). Dit is gebeurd op basis van de volgende uitgangspunten:

1. Aantal installatiebedrijven

Voor het totaal aantal installatiebedrijven is aangesloten bij het onderzoek uit 2017 (3.500 bedrijven). Om alle lasten te specificeren naar bedrijfscategorieën (in lijn met CBS) is de doelgroep, op basis van het aantal werkzame personen, opnieuw onderverdeeld in bedrijfscategorieën. Voor de onderverdeling van de bedrijven per bedrijfscategorie is gebruikgemaakt van CBS-gegevens. In tabel 1 is per bedrijfscategorie het totaal aantal bedrijven opgenomen die in de huidige situatie al wel over een certificaat beschikken en bedrijven die dit nog niet hebben. Het verschil tussen de categorisering in dit aanvullende onderzoek en de categorisering in het rapport uit 2017 is dat de voormalige 'categorie MKB' is opgesplitst in 'micro', 'klein' en 'middelgroot'.

Tabel 1. Doelgroep installatiebedrijven

Bedrijfscategorie (werkzame personen)	Bedrijven totaal	Bedrijven met een certificaat¹	Bedrijven zonder certificaat
Zzp (1)	2.300	0	2.300
Micro (1 t/m 9)	1.010	250	760
Klein (10 t/m 50)	130	45	85
Middelgroot (50 t/m 100)	50	25	25
Middelgroot plus ² (meer dan 100)	10	7	3
Totaal	3.500	327	3.173

2. Aantal installatiemonteurs

In het onderzoek van 2017 is voor het totale aantal installatiemonteurs uitgegaan van een bandbreedte van minimaal 10.000 tot maximaal 16.000 monteurs. Deze bandbreedte is gehanteerd omdat het niet aannemelijk is dat alle 16.000 huidige installateurs de controle van de bedrijfstelling blijven uitvoeren vanwege de bijkomende kosten gerelateerd aan de werkzaamheden die onder een certificaat komen te vallen. Het uitgangspunt is dat het aantal bedrijven dat nu in de installatiebranche actief is, gelijk blijft en hun werkzaamheden op dit vlak zullen voortzetten. Omdat we ervan uitgaan dat het aantal bedrijven gelijk blijft zijn in dit aanvullende onderzoek alleen de lasten gespecificeerd in de

¹ De onderverdeling van de 320 certificaten tussen de categorieën micro, klein en middelgroot is niet bekend. Aangenomen is dat het percentage bedrijven met een certificaat toeneemt naarmate het aantal werkzame personen toeneemt. Voor micro- kleine- en middelgrote bedrijven is respectievelijk is uitgegaan van circa 25%, 35% en 50%.

² Dit betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

maximale situatie (de 16.000 huidige installateurs)³. Het gemiddelde aantal monteurs per bedrijfscategorie is ingeschat op basis van de CBS-gegevens.

Tabel 2. Aantal monteurs per bedrijf

Bedrijfscategorie (werkzame personen)	Gemiddeld aantal monteurs per bedrijf	Totaal aantal monteurs per bedrijfscategorie
Zzp (1)	1	2.300
Micro (1 t/m 9)	4	4.040
Klein (10 t/m 50)	25	3.250
Middelgroot (50 t/m 100)	80	4.000
Middelgroot plus (meer dan 100) ⁴	241	2.410
Totaal	4,6	16.000

3. Aantal installaties en onderhoudsbeurten

In aansluiting op het vorige onderzoek wordt uitgegaan van 400.000 installaties en 2 miljoen onderhoudsbeurten per jaar. Bij het specificeren is ervan uitgegaan dat iedere installateur gemiddeld $400.000/16.000 = 25$ installaties en $2.000.000/16.000 = 125$ onderhoudsbeurten per jaar uitvoert. Op basis van dit gemiddelde is het totale aantal installaties en onderhoudsbeurten onderverdeeld in bedrijfscategorieën. Deze onderverdeling is in tabel 3 opgenomen.

Tabel 3. Maximum aantal installaties en onderhoudsbeurten per jaar

Bedrijfscategorie (werkzame personen)	Gemiddeld aantal installaties per bedrijf	Totaal aantal installaties per bedrijfscategorie	Gemiddeld aantal onderhouds- beurten per bedrijf	Totaal aantal onderhouds- beurten per be- drijfscategorie
Zzp (1)	25	57.500	125	287.500
Micro (1 t/m 9)	100	101.000	500	505.000
Klein (10 t/m 50)	625	81.250	3.125	406.250
Middelgroot (50 t/m 100)	2.000	100.000	10.000	500.000
Middelgroot plus (meer dan 100) ⁵	6.025	60.250	30.125	301.250
Totaal		400.000		2.000.000

4. Verdeling onderhoudsbeurten en installaties onder de verschillende bedrijfscategorieën

In het aanvullende onderzoek is in interviews⁶ getracht exacter na te gaan hoeveel installaties en onderhoudsbeurten gemiddeld per bedrijf (en installateur) in de praktijk worden uitgevoerd. Uit de antwoorden blijkt dat deze aantallen fors van elkaar verschillen.

³ Het verschil tussen de minimale en maximale situatie op de structurele regeldrukkosten bedraagt nog geen 10%.

⁴ Het betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

⁵ Het betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

⁶ Er zijn 12 installatiebedrijven bevroegd (3 per omvangscategorie)

len. Deze verschillen bestaan niet alleen tussen de bedrijfscategorieën maar ook onderling binnen de bedrijfscategorieën. De gegevens uit de interviews zijn daarom niet betrouwbaar genoeg om de aannames in tabel 3 aan te passen.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de aannames in tabel 3 een 'voorzichtige' inschatting zijn. De genoemde 25 installaties en 125 onderhoudsbeurten per monteur per jaar komen namelijk neer op één installatie en vijf onderhoudsbeurten per twee weken. In deze situatie kan het bijvoorbeeld gaan om een bedrijf dat onderhoud en plaatsing van gasverbrandingsinstallaties 'erbij doet'. Als we uitgaan van deze aannames heeft het bedrijf een beperkt aantal klussen om de extra kosten als gevolg van het wettelijk stelsel te verrekenen. De in dit onderzoek berekende extra regeldruk per klus (plaatsing of onderhoudsbeurt) is daardoor hoog ingeschat. Bedrijven waar monteurs meer klussen uitvoeren dan de aannames in tabel 3 kunnen de extra regeldruk over meer klussen verrekenen, waardoor het effect per klus (en daarmee het tarief dat aan de consument wordt berekend) beperkter zal zijn dan in dit onderzoek is berekend. Bedrijven die zeer beperkt werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties uitvoeren zullen de, in verband met certificering te maken, kosten naar verwachting afwegen tegenover het aantal klussen dat ze feitelijk aan gasverbrandingsinstallaties uitvoeren en op basis daarvan besluiten zich hiervoor wel of niet te laten certificeren. Bedrijven die de keuze maken zich niet te laten certificeren mogen na inwerkingtreding van de verbodsbepaling in het wettelijk stelsel geen werkzaamheden meer aan gasverbrandingsinstallaties verrichten.

5. Tarieven in de huidige situatie

Om een indicatie te geven van het effect van de regeldruk op de tarieven in de verschillende bedrijfscategorieën is een bureauonderzoek uitgevoerd naar de tarieven die bedrijven uit de verschillende bedrijfscategorieën in de huidige situatie hanteren. Op basis van dit bureauonderzoek⁷ is inzicht verkregen in de tarieven voor installatie en onderhoud. Het was echter niet mogelijk om voor iedere bedrijfscategorie een specifiek tarief te onderscheiden. Op basis van de gevonden informatie wordt uitgegaan van de volgende gebruikelijke (gemiddelde) tarieven in de huidige situatie:

- Voor een onderhoudsbeurt door een zzp'er: € 78,33
- Voor een onderhoudsbeurt door een bedrijf uit de overige bedrijfscategorieën: € 92,54
- Voor een installatie door een bedrijf uit alle bedrijfscategorieën: € 717,78

6. Intern uurtarief dat wordt gehanteerd in de verschillende bedrijfscategorieën

In het oorspronkelijke onderzoek is bij de berekening van de regeldruk (ongeacht de bedrijfscategorie) uitgegaan van de uurtarieven uit het Handboek Meting Regeldruk⁸. Uit het aanvullende onderzoek blijkt dat er in de praktijk verschillen bestaan tussen de gemiddelde interne uurtarieven die in de verschillende bedrijfscategorieën worden gehanteerd voor werkzaamheden van installateurs⁹. Om een beeld van de regeldruk te geven dat beter aansluit op de praktijk is daarom in dit hoofdstuk de regeldruk berekend met de interne uurtarieven, gebaseerd op de resultaten van het bedrijfsvergelijkend onderzoek¹⁰ dat Techniek Nederland periodiek onder de installatiesector laat uitvoeren. De interne uurtarieven per bedrijfsomvang bestaan uit de gemiddelde loonkosten per fte plus

⁷ Dit bureauonderzoek heeft zich gericht op 7 websites met betrekking tot het installeren of onderhouden van cv-ketels, zoals de consumentenbond of vergelijkingswebsites. Van de resultaten zijn gemiddelde tarieven gemaakt die worden gehanteerd in dit onderzoek.

⁸ https://www.kcwj.nl/sites/default/files/handboek_meting_regeldrukkosten_v_1-1-2018.pdf

⁹ In het aanvullende onderzoek is niet duidelijk geworden welke interne uurtarieven in de praktijk gelden voor de administratieve werkzaamheden. Daarom is het interne uurtarief voor administratieve werkzaamheden ad. € 54 niet aangepast in de berekening van de regeldruk bij het hierna genoemde scenario 2.

¹⁰ Kerngegevens techniek Nederland 2017

overhead (25%¹¹). Tabel 4 bevat een overzicht van de oorspronkelijke en de nieuwe gehanteerde uurtarieven.

Tabel 4. Interne uurtarieven op basis van kerngegevens Techniek Nederland

	Zzp'er	Microbedrijf	Klein bedrijf	Middelgroot/groot bedrijf
Onderzoeksrapport 2017	€ 37	€ 37	€ 37	€ 37
Classificatie Techniek Nederland	<i>Klasse 1</i>	<i>Klasse 1,2,3</i>	<i>Klasse 3,4,5</i>	<i>Klasse 6,7</i>
	€ 34,30	€ 36,43	€ 39,27	€ 42,70

Verder geldt dat in het oorspronkelijke onderzoek de gemiddelde regeldrukeffecten voor het totaal van de installatiebedrijven is berekend (geen uitsplitsing naar type bedrijf) en daarbij voor alle bedrijven is gerekend met twee uurtarieven: het uurtarief van een hoogopgeleide kenniswerker voor eigenaren en managers bij installatiebedrijven (€ 54,-) en het uurtarief van middelbaar opgeleid personeel voor monteurs (€ 37,-). Omdat scenario 1 van dit aanvullende onderzoek één op één aansluit bij de uitkomsten van het onderzoek uit 2017, is bij scenario 1 ook voor zzp'ers gerekend met deze twee uurtarieven (afhankelijk van de te verrichten werkzaamheden). Omdat het in de praktijk niet realistisch is dat zzp'ers in de praktijk twee verschillende uurtarieven hebben, is bij het specificeren van de regeldruk in scenario 2 van dit aanvullende onderzoek (waarin de aannames en uitgangspunten zijn geactualiseerd), wel één uurtarief voor een zzp'er aangehouden, namelijk het uurtarief van een monteur.

7. Update verwachtingen tijdbesteding en kosten voor periodieke audits, steekproeven en licentiekosten

De verwachtingen van de respondenten over de ingeschatte tijdbestedingen en kosten voor de periodieke audits en de steekproeven (interne uren en externe kosten) komen overeen met de inschattingen die zij ten tijde van het onderzoek uit 2017 maakten. Wel is ten opzichte van het oorspronkelijke onderzoek een extra CBI geïnterviewd. Met deze aanvullende interviewresultaten zijn de externe kosten voor periodieke audits en herhaalaudits opnieuw berekend. Het verschil ten opzichte van de uitgangspunten in het oorspronkelijke onderzoek is in tabel 5 weergegeven.

Tabel 5. Aanpassing externe kosten periodieke audits

Bedrijfscategorie	Oud (onderzoek 2017)		Huidig onderzoek	
	Volledige audit (in €)	Herhaalaudit (in €)	Volledige audit (in €)	Herhaalaudit (in €)
Zzp	900	600	800	600
Micro	1015	675	900	650
Klein	1200	800	1100	800
Middelgroot	1400	935	1200	900

¹¹ Dit percentage is conform de schatting uit het handboek meting regeldrukkosten.

Middelgroot plus	1800	1200	1450	1050
------------------	------	------	------	------

8. Update uitgangspunten met betrekking tot EVC-examen

In het aanvullende onderzoek is naar voren gekomen dat de uitgangspunten die de sector hanteert met betrekking tot het behalen van het Ervaringscertificaat (EVC) veranderd zijn ten opzichte van de in 2017 gehanteerde uitgangspunten. Hieronder zijn de aangepaste uitgangspunten toegelicht:

- Het wettelijk stelsel voorziet erin dat degene die een installatie na uitgevoerde werkzaamheden (opnieuw) in bedrijf stelt over de daarvoor noodzakelijke competenties beschikt. In het oorspronkelijke onderzoek naar de regeldrukeffecten is ervan uitgegaan dat minimaal 10.000 en maximaal 16.000¹² monteurs de controle van de inbedrijfstelling uitvoeren en daarvoor aantoonbaar vakbekwaam moeten zijn. Dit komt neer op ongeveer 13.000 monteurs. Hierbij is er toen (in de maximale situatie) van uit gegaan dat het alleen voor monteurs met een opleidingsniveau van MBO 1 of 2 noodzakelijk is om een ervaringscertificaat (EVC) te behalen om hun vakbekwaamheid aan te tonen (57% van de 16.000 = 9.120 monteurs), voor de hoger opgeleide monteurs was ingeschat dat dit niet nodig is. Inmiddels gaat Techniek Nederland er vanuit dat alle monteurs, die de controle van de inbedrijfstelling van de installatie uitvoeren, (ongeacht hun opleidingsniveau) een EVC nodig hebben.
- In scenario 2 van dit aanvullende onderzoek, wordt er in afstemming met Techniek Nederland en in navolging op hetgeen onder de eerste bullet vermeld, van uitgegaan dat alle monteurs die zzp'er zijn het EVC zullen volgen en dat 80% van de overige monteurs het EVC zal volgen. In totaal komt dit neer op ongeveer 13.000 monteurs die het EVC-examen zullen volgen.
- In het oorspronkelijke onderzoek werd ervan uitgegaan dat minimaal 1.400 en maximaal 2.300 monteurs eerst een opleidingstraject moeten volgen om het EVC te kunnen behalen. Techniek Nederland¹³ schatte recentelijk in dat zo'n 12,5% (tussen 10% en 15%) van de monteurs die een EVC-examen gaat afleggen eerst dit extra opleidingstraject moet volgen om het EVC te behalen. In de nadere specificering is er daarom van uitgegaan dat 12,5% van alle zzp'ers een extra opleidingstraject gaat volgen (12,5% van 2.300 = 288 monteurs) en dat 10%¹⁴ van alle monteurs bij de overige bedrijfscategorieën eerst een extra opleidingstraject gaat volgen (10% van 13.700 = 1.370 monteurs).
- In het oorspronkelijke onderzoek werd ingeschat dat de externe kosten voor het afleggen van een EVC-examen € 150 zouden bedragen. Uit voortschrijdend inzicht binnen de sector blijkt dat deze bedragen hoger zijn. De kosten voor een EVC-examen zijn € 380 (voor service en onderhoud) of € 675 (voor service, onderhoud en installatie). Techniek Nederland verwacht dat 70% van de monteurs een EVC zal behalen voor het pakket 'service en onderhoud' en dat 30% van de monteurs een EVC gaat behalen voor het pakket 'service, onderhoud en installatie'. De gemiddelde kosten per EVC-examen waarmee in dit aanvullende onderzoek wordt gerekend zijn daardoor € 462,50¹⁵ in plaats van € 150.

¹² In scenario 1 van dit aanvullende onderzoek is uitgegaan van het maximale aantal: 16.000 monteurs.

¹³ Deze inschatting is gemaakt op basis van een steekproef bij installatiebedrijven.

¹⁴ $(13.700 \text{ monteurs} * 80\% * 12,5\%) / 13.700 \text{ monteurs} = 10\%$

¹⁵ $\text{€ } 380 * 70\% + \text{€ } 675 * 30\% = \text{€ } 462,50$

In de onderstaande tabel 6 zijn de gewijzigde uitgangspunten samengevat. De overige uitgangspunten (zoals tijdbesteding per examen of opleidingstraject) zijn ten opzichte van het onderzoek uit 2017 gelijk gebleven.

Tabel 6. Aanpassing aantallen en kosten in verband met EVC-examen

	Scenario 1 (conform het onderzoek uit 2017)	Scenario 2
Aantal monteurs dat een nulmeting doorloopt en een EVC-examen aflegt		
Zzp	1.311	2.300
Overig	7.809	10.960
Totaal	9.120	13.260
Aantal monteurs dat voorafgaand aan het EVC-examen een extra opleidingstraject moet doorlopen		
Zzp	331	288
Overig	1.969	1.370
Totaal	2.300	1.658
Gemiddelde kosten EVC-examen		
Alle bedrijven	€ 150	€ 462,50

9. Toevoeging kosten kalibreren

In het oorspronkelijke rapport zijn geen structurele kosten voor het kalibreren van meetinstrumenten gekwantificeerd (wel kwalitatief benoemd). Nu meer bekend is over de eisen in de certificatieschema's kunnen deze kosten wel worden gekwantificeerd. Het kalibreren van de meetinstrumenten van één installateur door een extern bedrijf kost gemiddeld € 440 per kalibratieronde. Daarbij wordt vanuit de sector¹⁶ aangegeven dat een installateur zelf kan bepalen hoe vaak hij het instrument laat kalibreren. Aangenomen wordt dat de meetinstrumenten gemiddeld eens per twee jaar gekalibreerd worden. Op basis van de huidige praktijk wordt verwacht dat de 'grotere' bedrijven een vergelijkings-systematiek¹⁷ hanteren waarmee de kosten voor het kalibreren van een instrument lager zijn. Daarom wordt aangenomen dat voor bedrijven vanaf 10 medewerkers, de kosten voor het kalibreren gemiddeld 25% lager zijn. Deze kosten zijn bedrijfseigen voor bedrijven die al een certificaat hebben maar voor de overige bedrijven niet. Daarom wordt er ook van uitgegaan dat naarmate de bedrijven groter zijn de bedrijfseigen kosten voor kalibreren toenemen. In de onderstaande tabel 7 zijn de kosten in verband met kalibreren, zoals gehanteerd in dit aanvullende onderzoek, aangegeven per type bedrijf.

Tabel 7. Aanvullende kosten als gevolg van kalibreren per bedrijfstype

¹⁶ Informatie InstallQ

¹⁷ Bedrijven met meerdere installateurs in dienst hoeven niet alle meetinstrumenten door een extern bedrijf te laten kalibreren maar kunnen gebruikmaken van een vergelijkings-systematiek, waarbij aan de hand van het (door een extern bedrijf) gekalibreerde meetinstrumentarium van één installateur, intern, het instrumentarium van de overige installateurs gekalibreerd kan worden.

Bedrijfscategorie (werkzame personen)	Aantal installateurs per bedrijf	Extra regel-druk per installateur per jaar	Extra re-geldruk per bedrijf	% be-drijfseigen	Extra bedrijfs-vreemde kosten per jaar
Zzp (1)	1	€ 220	€ 220	0%	€ 220
Micro (1 t/m 9)	4	€ 220	€ 880	25%	€ 660
Klein (10 t/m 50)	25	€ 165	€ 4.125	35%	€ 2.681,25
Middelgroot (50 t/m 100)	80	€ 165	€ 13.200	50%	€ 6.600
Middelgroot plus (meer dan 100)	241	€ 165	€ 39.765	70%	€ 11.929,50

3 Specificering regeldruklasten naar bedrijfstype

In dit hoofdstuk is met behulp van de bovenstaande uitgangspunten de regeldruk nader gespecificeerd naar bedrijfstype. Dit gebeurt op basis van 2 scenario's:

Scenario 1:

In dit scenario is de in het onderzoek van 2017 berekende regeldruk nader gespecificeerd naar bedrijfscategorie. In dit scenario zijn de in het onderzoek van 2017 gedane aannames en gehanteerde uitgangspunten niet gewijzigd. De berekening van scenario 1 sluit dus één op één aan bij de berekening van 2017 (opgeteld bedraagt de eenmalige en structurele regeldruk voor installatiebedrijven, evenals in het onderzoek van 2017, respectievelijk € 20,8 miljoen en € 37,7 miljoen). Enige aanvulling op het rapport van 2017 betreft het zichtbaar maken van de extra regeldruk op de tarieven voor installaties en onderhoudsbeurten. Bij iedere verplichting is de paragraaf aangeduid waarin deze in het onderzoeksrapport van 2017 is uitgewerkt.

Scenario 2:

Dit scenario borduurt verder op scenario 1, maar een aantal aannames en uitgangspunten is geactualiseerd naar de situatie van nu:

- het interne uurtarief dat bedrijven hanteren is aangepast op basis van kerngegevens van Techniek Nederland en er is één tarief gehanteerd voor de tijdbesteding van zzp'ers.
- De kosten voor het EVC-examen en het aantal monteurs dat een EVC-examen zal afleggen zijn aangepast.
- De structurele kosten voor kalibratie van de meetinstrumenten zijn toegevoegd.
- en de externe kosten voor periodieke audits zijn aangepast naar aanleiding van de uitkomsten van een interview met een derde CBI.

3.1 Scenario 1: specificering in aansluiting op het onderzoek uit 2017

3.1.1 Zzp

Enmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor zzp-bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 6,5 miljoen en gemiddeld circa € 2.800 per bedrijf. In tabel 8 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 8. Eenmalige regeldruk zzp

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	28	€ 54	€ 650	€ 2.162	100%	2.300	€ 4.973.000	€ 2.162
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	7	€ 54	€ -	€ 378	0%	2.300	€ -	€ -
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)	0	€ -	€ 1.000	€ 1.000	10%	2.300	€ 230.000	€ 100
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	1	€ 37	€ -	€ 37	57%	2.300	€ 48.000	€ 21
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	24	€ 37	€ 765	€ 1.653	14%	2.300	€ 547.000	€ 238
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	9	€ 37	€ 150	€ 483	57%	2.300	€ 632.000	€ 275
Legitimatie (§ 4.7)	0,25	€ 54	€ 2,5	€ 16	100%	2.300	€ 37.000	€ 16
Totaal						2.300	€ 6.467.000	€ 2.812

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor zzp'ers bedraagt in totaal maximaal € 8,1 miljoen en gemiddeld circa € 3.500 per bedrijf per jaar. Ongeveer 20% van deze regeldruk is bedrijfs-eigen. In tabel 9 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en

de opbouw daarvan. In tabel 10 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is.

Tabel 9. Structurele regeldruk zzp

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	28	€ 54	€ 650	€ 2.162	10%	2.300	€ 497.000	€ 216
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 315	€ 315	100%	2.300	€ 725.000	€ 315
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	8	€ 54	€ 900	€ 1.332	33%	2.300	€ 1.021.000	€ 444
Herhaalaudit (§ 4.3)	6	€ 54	€ 600	€ 924	67%	2.300	€ 1.417.000	€ 616
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0,75	€ 37	€ 450	€ 478	67%	2.300	€ 733.000	€ 319
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 225	€ 225	33%	2.300	€ 173.000	€ 75
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	4,17	€ 37	€ -	€ 154	100%	2.300	€ 355.000	€ 154
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	20,83	€ 37	€ -	€ 771	100%	2.300	€ 1.773.000	€ 771
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	2,08	€ 37	€ 25	€ 102	100%	2.300	€ 235.000	€ 102
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	10,42	€ 37	€ 125	€ 510	100%	2.300	€ 1.174.000	€ 510
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	0,25	€ 54	€ 2,5	€ 16	40%	2.300	€ 15.000	€ 7
Totaal						2.300	€ 8.118.000	€ 3.530

Tabel 10 Specificering bedrijfseigen kosten zzp

Verplichting	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 497.000	€ 216	0%	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 725.000	€ 315	0%	€ -	€ -
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 1.021.000	€ 444	0%	€ -	€ -
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 1.417.000	€ 616	0%	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 733.000	€ 319	0%	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 173.000	€ 75	0%	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 355.000	€ 154	50%	€ 177.500	€ 77
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 1.773.000	€ 771	50%	€ 886.500	€ 385
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 235.000	€ 102	40%	€ 94.000	€ 41
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 1.174.000	€ 510	40%	€ 469.600	€ 204
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 15.000	€ 7	50%	€ 7.500	€ 3
Totaal	€ 8.118.000	€ 3.530	20%	€ 1.635.100	€ 711

3.1.2 Microbedrijven

Enmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor microbedrijven bedraagt in totaal maximaal € 7,0 miljoen en gemiddeld circa € 6.900 per bedrijf. In tabel 11 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 11. Eenmalige regeldruk microbedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	70	€ 54	€ 1.775	€ 5.555	75%	1.010	€ 4.222.000	€ 4.180
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	17	€ 54	€ -	€ 918	25%	1.010	€ 230.000	€ 228
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)	0	€ -	€ 4.000	€ 4.000	8%	1.010	€ 343.000	€ 340
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	4	€ 37	€ -	€ 148	57%	1.010	€ 85.000	€ 84
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	96	€ 37	€ 3.060	€ 6.612	14%	1.010	€ 960.000	€ 950
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	36	€ 37	€ 600	€ 1.932	57%	1.010	€ 1.110.000	€ 1.099
Legitimatie (§ 4.7)	1	€ 54	€ 10	€ 64	100%	1.010	€ 65.000	€ 64
Totaal						1.010	€ 7.015.000	€ 6.946

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor microbedrijven bedraagt in totaal maximaal € 10,2 miljoen en gemiddeld circa €10.100 per bedrijf per jaar. Ongeveer 33% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 12 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 13 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is.

Tabel 12. Structurele regeldruk microbedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	70	€ 54	€ 1.775	€ 5.555	10%	1.010	€ 561.000	€ 555
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 315	€ 315	100%	1.010	€ 318.000	€ 315
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	15,5	€ 54	€ 1015	€ 1.852	33%	1.010	€ 624.000	€ 618
Herhaalaudit (§ 4.3)	11,75	€ 54	€ 675	€ 1.310	67%	1.010	€ 882.000	€ 873
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	3	€ 37	€ 1800	€ 1.911	67%	1.010	€ 1.287.000	€ 1.274
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 900	€ 900	33%	1.010	€ 303.000	€ 300
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	16,67	€ 37	€ -	€ 617	100%	1.010	€ 623.000	€ 617
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	83,33	€ 37	€ -	€ 3.083	100%	1.010	€ 3.114.000	€ 3.083
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	8,33	€ 37	€ 100	€ 408	100%	1.010	€ 412.000	€ 408
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	41,67	€ 37	€ 500	€ 2.042	100%	1.010	€ 2.062.000	€ 2.042
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	1	€ 54	€ 10	€ 64	40%	1.010	€ 26.000	€ 26
Totaal						1.010	€ 10.212.000	€ 10.111

Tabel 13. Specificering bedrijfseigen kosten microbedrijven

Verplichting	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 561.000	€ 555	0%	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 318.000	€ 315	25%	€ 78.713	€ 78
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 624.000	€ 618	25%	€ 154.455	€ 153
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 882.000	€ 873	25%	€ 218.317	€ 216
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 1.287.000	€ 1.274	0%	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 303.000	€ 300	0%	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 623.000	€ 617	50%	€ 311.500	€ 308
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 3.114.000	€ 3.083	50%	€ 1.557.000	€ 1.542
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 412.000	€ 408	40%	€ 164.800	€ 163
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 2.062.000	€ 2.042	40%	€ 824.800	€ 817
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 26.000	€ 26	50%	€ 13.000	€ 13
Totaal	€ 10.212.000	€ 10.111	33%	€ 3.322.585	€ 3.290

3.1.3 Kleine bedrijven

Enmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor kleine bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 3,0 miljoen en gemiddeld circa € 22.800 per bedrijf. In tabel 14 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige regeldruk en de opbouw daarvan.

Tabel 14. Eenmalige regeldruk kleine bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	130	€ 54	€ 3.350	€ 10.370	65%	130	€ 881.000	€ 6.777
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	25	€ 54	€ -	€ 1.350	35%	130	€ 61.000	€ 469
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)	0	€ -	€ 25.000	€ 25.000	7%	130	€ 240.000	€ 1.846
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	25	€ 37	€ -	€ 925	57%	130	€ 68.000	€ 523
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	600	€ 37	€ 19.125	€ 41.325	14%	130	€ 772.000	€ 5.938
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	225	€ 37	€ 3.750	€ 12.075	57%	130	€ 893.000	€ 6.869
Legitimatie (§ 4.7)	6,25	€ 54	€ 62,50	€ 400	100%	130	€ 52.000	€ 400
Totaal						130	€ 2.967.000	€ 22.823

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor kleine bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 6,7 miljoen en gemiddeld circa € 51.500 per bedrijf per jaar. Ongeveer 36% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 15 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 16 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is.

Tabel 15. Structurele regeldruk kleine bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdsbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	130	€ 54	€ 3.350	€ 10.370	10%	130	€ 135.000	€ 1.038
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 315	€ 315	100%	130	€ 41.000	€ 315
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	18	€ 54	€ 1.200	€ 2.172	33%	130	€ 94.000	€ 723
Herhaalaudit (§ 4.3)	13	€ 54	€ 800	€ 1.502	67%	130	€ 130.000	€ 1.000
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	18,75	€ 37	€ 11.250	€ 11.944	67%	130	€ 1.035.000	€ 7.962
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 5.625	€ 5.625	33%	130	€ 244.000	€ 1.877
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	104,17	€ 37	€ -	€ 3.854	100%	130	€ 501.000	€ 3.854
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	520,83	€ 37	€ -	€ 19.271	100%	130	€ 2.505.000	€ 19.269
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	52,08	€ 37	€ 625	€ 2.552	100%	130	€ 332.000	€ 2.554
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	260,42	€ 37	€ 3.125	€ 12.760	100%	130	€ 1.659.000	€ 12.762
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	6,25	€ 54	€ 62,50	€ 400	40%	130	€ 21.000	€ 162
Totaal						130	€ 6.697.000	€ 51.515

Tabel 16. Specificering bedrijfseigen kosten kleine bedrijven

Verplichting	Totaal Regeldruk	Gemiddelde re-geldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal be-drijfseigen kosten	Gemiddeld be-drijfseigen kos-ten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetre-ders (§ 4.1)	€ 135.000	€ 1.038	0%	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 41.000	€ 315	35%	€ 14.192	€ 109
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 94.000	€ 723	35%	€ 32.538	€ 250
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 130.000	€ 1.000	35%	€ 45.000	€ 346
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 1.035.000	€ 7.962	0%	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebe-drijf (§ 4.4)	€ 244.000	€ 1.877	0%	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 501.000	€ 3.854	50%	€ 250.500	€ 1.927
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een be-staande gasverbrandingsin-stallatie (§ 4.5)	€ 2.505.000	€ 19.269	50%	€ 1.252.500	€ 9.635
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandings-ininstallatie (§ 4.6)	€ 332.000	€ 2.554	40%	€ 132.800	€ 1.022
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbran-dingsinstallatie (§ 4.6)	€ 1.659.000	€ 12.762	40%	€ 663.600	€ 5.105
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 21.000	€ 162	50%	€ 10.500	€ 81
Totaal	€ 6.697.000	€ 51.515	36%	€ 2.401.631	€ 18.474

3.1.4 Middelgrote bedrijven

Enmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor middelgrote bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 2,8 miljoen en gemiddeld circa € 56.600 per bedrijf. In tabel 17 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 17. Eenmalige regeldruk middelgrote bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	180	€ 54	€ 4.300	€ 14.020	50%	50	€ 351.000	€ 7.020
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	40	€ 54	€ -	€ 2.160	50%	50	€ 54.000	€ 1.080
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)	0	€ -	€ 80.000	€ 80.000	6%	50	€ 226.000	€ 4.520
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	80	€ 37	€ -	€ 2.960	57%	50	€ 84.000	€ 1.680
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	1920	€ 37	€ 61.200	€ 132.240	14%	50	€ 950.000	€ 19.000
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	720	€ 37	€ 12.000	€ 38.640	57%	50	€ 1.099.000	€ 21.980
Legitimatie (§ 4.7)	20	€ 54	€ 200	€ 1.280	100%	50	€ 64.000	€ 1.280
Totaal						50	€ 2.828.000	€ 56.560

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor middelgrote bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 7,9 miljoen en gemiddeld circa € 158.700 per bedrijf. Ongeveer 37% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 18 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 19 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is.

Tabel 18. Structurele regeldruk middelgrote bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	180	€ 54	€ 4.300	€ 14.020	10%	50	€ 70.000	€ 1.400
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 315	€ 315	100%	50	€ 16.000	€ 320
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	20	€ 54	€ 1.400	€ 2.480	33%	50	€ 41.000	€ 820
Herhaalaudit (§ 4.3)	15	€ 54	€ 935	€ 1.745	67%	50	€ 58.000	€ 1.160
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	60	€ 37	€ 36.000	€ 38.220	67%	50	€ 1.274.000	€ 25.480
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 18.000	€ 18.000	33%	50	€ 300.000	€ 6.000
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	333,3	€ 37	€ -	€ 12.333	100%	50	€ 617.000	€ 12.340
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	1666,7	€ 37	€ -	€ 61.667	100%	50	€ 3.083.000	€ 61.660
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	166,7	€ 37	€ 2.000	€ 8.167	100%	50	€ 408.000	€ 8.160
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	833,3	€ 37	€ 10.000	€ 40.833	100%	50	€ 2.042.000	€ 40.840
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	20	€ 54	€ 200	€ 1.280	40%	50	€ 26.000	€ 520
Totaal						50	€ 7.935.000	€ 158.700

Tabel 19. Specificering bedrijfseigen kosten middelgrote bedrijven

Verplichting	Totaal regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 70.000	€ 1.400	0%	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 16.000	€ 320	50%	€ 8.000	€ 160
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 41.000	€ 820	50%	€ 20.500	€ 410
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 58.000	€ 1.160	50%	€ 29.000	€ 580
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 1.274.000	€ 25.480	0%	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 300.000	€ 6.000	0%	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 617.000	€ 12.340	50%	€ 308.500	€ 6.170
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 3.083.000	€ 61.660	50%	€ 1.541.500	€ 30.830
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 408.000	€ 8.160	40%	€ 163.200	€ 3.264
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 2.042.000	€ 40.840	40%	€ 816.800	€ 16.336
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 26.000	€ 520	50%	€ 13.000	€ 260
Totaal	€ 7.935.000	€ 158.700	37%	€ 2.900.500	€ 58.010

3.1.5 Middelgrote bedrijven plus

Enmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor bedrijven uit de bedrijfscategorie 'middelgrote bedrijven plus' bedraagt in totaal maximaal € 1,5 miljoen en gemiddeld circa € 148.000 per bedrijf. In tabel 20 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 20. Eenmalige regeldruk 'middelgrote bedrijven plus'

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	240	€ 54	€ 5.000	€ 17.960	30%	10	€ 54.000	€ 5.400
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	60	€ 54	€ -	€ 3.240	70%	10	€ 23.000	€ 2.300
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)	0	€ -	€ 241.000	€ 241.000	3%	10	€ 82.000	€ 8.200
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	241	€ 37	€ -	€ 8.917	57%	10	€ 51.000	€ 5.100
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	5784	€ 37	€ 184.365	€ 398.373	14%	10	€ 573.000	€ 57.300
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	2169	€ 37	€ 36.150	€ 116.403	57%	10	€ 662.000	€ 66.200
Legitimatie (§ 4.7)	60,25	€ 54	€ 602,50	€ 3.856	100%	10	€ 39.000	€ 3.900
Totaal						10	€ 1.484.000	€ 148.400

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor bedrijven uit de bedrijfscategorie 'middelgrote bedrijven plus' bedraagt in totaal maximaal € 4,7 miljoen en gemiddeld circa € 474.700 per bedrijf. Ongeveer 37% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 21 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 22 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is.

Tabel 21. Structurele regeldruk 'middelgrote bedrijven plus'

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdsbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	240	€ 54	€ 5.000	€ 17.960	10%	10	€ 18.000	€ 1.800
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 3.540	€ 3.540	100%	10	€ 35.000	€ 3.500
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	24	€ 54	€ 1.800	€ 3.096	33%	10	€ 10.000	€ 1.000
Herhaalaudit (§ 4.3)	16	€ 54	€ 1.200	€ 2.064	67%	10	€ 14.000	€ 1.400
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	180,75	€ 37	€ 108.450	€ 115.138	67%	10	€ 768.000	€ 76.800
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 54.225	€ 54.225	33%	10	€ 181.000	€ 18.100
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	1004,17	€ 37	€ -	€ 37.154	100%	10	€ 372.000	€ 37.200
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	5020,83	€ 37	€ -	€ 185.771	100%	10	€ 1.858.000	€ 185.800
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	502,08	€ 37	€ 6.025	€ 24.602	100%	10	€ 246.000	€ 24.600
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	2510,42	€ 37	€ 30.125	€ 123.010	100%	10	€ 1.230.000	€ 123.000
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	60,25	€ 54	€ 602,50	€ 3.856	40%	10	€ 15.000	€ 1.500
Totaal						10	€ 4.747.000	€ 474.700

Tabel 22. Specificering bedrijfseigen kosten 'middelgrote bedrijven plus'

Verplichting	Totaal Regeldruk (€)	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 18.000	€ 1.800	0%	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 35.000	€ 3.500	70%	€ 24.500	€ 2.450
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 10.000	€ 1.000	70%	€ 7.000	€ 700
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 14.000	€ 1.400	70%	€ 9.800	€ 980
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 768.000	€ 76.800	0%	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 181.000	€ 18.100	0%	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 372.000	€ 37.200	50%	€ 186.000	€ 18.600
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 1.858.000	€ 185.800	50%	€ 929.000	€ 92.900
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 246.000	€ 24.600	40%	€ 98.400	€ 9.840
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 1.230.000	€ 123.000	40%	€ 492.000	€ 49.200
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 15.000	€ 1.500	50%	€ 7.500	€ 750
Totaal	€ 4.747.000	€ 474.700	37%	€ 1.754.200	€ 175.420

3.1.6 Samenvatting scenario 1

In het 'Lastenonderzoek wettelijke verplichting installateurs gasverbrandingsinstallaties (2017)' is ingeschat dat de totale eenmalige regeldruk voor bedrijven maximaal € 23,3 miljoen bedraagt. Hiervan wordt circa € 20,8 miljoen gedragen door installatiebedrijven¹⁸. De totale structurele regeldruk voor bedrijven bedraagt in het rapport van 2017 maximaal € 37,7 miljoen. Dit bedrag wordt vrijwel geheel (99,99%) door installatiebedrijven gedragen. Voor andere bedrijven is de structurele regeldruk verwaarloosbaar. In het rapport van 2017 is de regeldruk voor installatiebedrijven niet gespecificeerd naar bedrijfstype. In scenario 1 van dit aanvullende onderzoek is dit wel gedaan.

In tabel 23 is voor ieder bedrijfstype binnen de installatiebranche de eenmalige regeldruk samengevat. Wat opvalt is dat de eenmalige regeldruk voor zzp'ers en microbedrijven in totaal beduidend hoger zijn dan de eenmalige kosten voor de overige bedrijven. Dit hangt enerzijds samen met het gegeven dat zzp'ers en microbedrijven samen 95% van alle installatiebedrijven vormen. Anderzijds zeggen deze hoge eenmalige kosten van zzp'ers en microbedrijven niet dat de overige bedrijven deze kosten niet hebben. Deze bedrijven hebben deze kosten vanwege hun bedrijfsstructuur vaak in het verleden al (vanuit zichzelf) gemaakt, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij een erkenningsregeling en de daarmee samenhangende verplichtingen en kosten. Wanneer de eenmalige regeldrukkosten worden uitgedrukt in een bedrag per bedrijf (laatste kolom), dan zijn deze kosten voor zzp'ers het laagst en nemen ze toe naarmate het bedrijf groter is.

Verder valt op dat de eenmalige kosten voor zzp'ers en microbedrijven grotendeels bestaan uit kosten (uren) in verband met voorbereiding en kennisname en voor een kleiner deel uit kosten in verband met opleiding en examen van de monteur. Bij de grotere bedrijven is dit andersom. Dit komt doordat opleidings- en examenkosten voor monteurs sterker toenemen, naarmate een bedrijf groter wordt dan dat de kosten voor voorbereiding en kennisname toenemen, naarmate een bedrijf groter wordt.

De totale structurele regeldruk en de regeldruk per bedrijf is in tabel 24 en 25 samengevat. Met extra structurele kosten worden de additionele kosten bedoeld die een bedrijf periodiek *extra* maakt als gevolg van de wettelijke verplichting procescertificering en die het anders niet zou hebben gemaakt (in tegenstelling tot de bedrijfseigen kosten).

Tabel 23. Samenvatting eenmalige regeldruk

Type bedrijf (werkzame personen)	Aantal bedrijven	Eenmalige regeldruk			
		Externe kosten	Interne Kosten	Totaal per bedrijfscategorie	Per bedrijf
Zzp (1)	2.300	€ 2.180.000	€ 4.286.000	€ 6.467.000	€ 2.812
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 2.491.000	€ 4.523.000	€ 7.015.000	€ 6.946
Klein (10 t/m 50)	130	€ 1.167.000	€ 1.800.000	€ 2.967.000	€ 22.823
Middelgroot (50 t/m 100)	50	€ 1.124.000	€ 1.703.000	€ 2.828.000	€ 56.560
Middelgroot (plus) (meer dan 100) ¹⁹	10	€ 573.000	€ 909.000	€ 1.484.000	€ 148.400
Totaal	3.500	€ 7.535.000	€ 13.221.000	€ 20.761.000	€ 5.932

¹⁸ De overige regeldruk komt voor rekening van bedrijfsmatige eigenaren van installaties. Deze regeldruk is in deze notitie niet gespecificeerd.

¹⁹ Dit betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

Tabel 24. Samenvatting structurele regeldruk per jaar

Type bedrijf (werkzame personen)	Aantal bedrij- ven	Regeldruk		Bedrijfseigen kosten		Bedrijfsvreemde kosten	
		Per bedrijfs- categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs- categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs- categorie	Per bedrijf
Zzp (1)	2.300	€ 8.118.000	€ 3.530	€ 1.635.000	€ 711	€ 6.482.000	€ 2.818
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 10.212.000	€ 10.111	€ 3.323.000	€ 3.290	€ 6.889.000	€ 6.821
Klein (10 t/m 50)	130	€ 6.697.000	€ 51.515	€ 2.402.000	€ 18.474	€ 4.295.000	€ 33.038
Middelgroot (50 t/m 100)	50	€ 7.935.000	€ 158.700	€ 2.901.000	€ 58.010	€ 5.035.000	€ 100.700
Middelgroot (plus) (meer dan 100) ²⁰	10	€ 4.747.000	€ 474.700	€ 1.754.000	€ 175.420	€ 2.992.000	€ 299.200
Totaal	3.500	€ 37.709.000	€ 10.774	€ 12.015.000	€ 3.433	€ 25.693.000	€ 7.341

²⁰ Dit betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

Tabel 25. Samenvatting extra structurele regeldruk per jaar (excl. bedrijfseigen kosten)

Type bedrijf (werkzame personen)	Extra structurele kosten											
	Aantal bedrijven	Externe kosten per bedrijfs-categorie	Interne kosten per bedrijfs-categorie	Totale kosten per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Gemiddeld per Klus	Aantal installaties per bedrijf	Aantal onderhoudsbeurten per bedrijf	Huidig tarief installatie	Huidig tarief onderhoudsbeurt	Nieuw tarief o.b.v. extra regeldruk installaties	Nieuw tarief o.b.v. extra regeldruk onderhoudsbeurt
Zzp (1)	2.300	€ 3.555.000	€ 2.927.000	€ 6.482.000	€ 2.818	€ 18,79	25	125	€ 717,78	€ 78,33	€ 736,57	€ 97,12
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 2.898.000	€ 3.991.000	€ 6.889.000	€ 6.821	€ 11,37	100	500	€ 717,78	€ 92,54	€ 29,15	€ 103,91
Klein (10 t/m 50)	130	€ 1.663.000	€ 2.632.000	€ 4.295.000	€ 33.038	€ 8,81	625	3.125	€ 717,78	€ 92,54	€ 726,59	€ 101,35
Middel-groot (50 t/m 100)	50	€ 1.919.000	€ 3.116.000	€ 5.035.000	€ 100.700	€ 8,39	2.000	10.000	€ 717,78	€ 92,54	€ 726,17	€ 100,93
Middel-groot (plus) (meer dan 100) ²¹	10	€ 1.142.000	€ 1.850.000	€ 2.992.000	€ 299.200	€ 8,28	6.025	30.125	€ 717,78	€ 92,54	€ 726,06	€ 100,82
Totaal	3.500	€ 11.177.000	€ 14.516.000	€ 25.693.000	€ 7.341	€ 10,71²²						

Uit tabel 25 blijkt dat de extra structurele regeldrukeffecten als gevolg van het wettelijk stelsel een effect zullen hebben op de tarieven die installatiebedrijven aan de consument berekenen. De verschillen tussen bedrijven zijn echter klein. Bij installaties berekenen zzp'ers en microbedrijven een iets hoger tarief, maar het verschil met de andere bedrijven is slechts 1%. Bij onderhoud zijn zzp'ers echter circa 4% goedkoper dan andere bedrijven. Uit de interviews blijkt wel dat er per individueel bedrijf grote verschillen kunnen zijn in de gehanteerde tarieven voor installaties en onderhoudsbeurten.

²¹ Dit betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

²² Dit betreft de gemiddelde extra regeldruk per klus. De gemiddelde regeldruk naar rato van het aantal bedrijven per bedrijfscategorie is € 16,10 (conform het rapport uit 2017). Bij deze berekeningswijze is geen rekening gehouden met het aantal klussen per bedrijfscategorie.

3.2 Scenario 2: geactualiseerde aannames en uitgangspunten

3.2.1 Zzp

Eenmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor zzp-bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 6,3 miljoen en gemiddeld circa € 2.726 per bedrijf. Met name de kosten voor "Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen" zijn toegenomen ten opzichte van scenario 1. De totale kosten zijn echter iets afgenomen omdat voor alle werkzaamheden het uurtarief voor monteurs is gerekend (zie uitgangspunt 6).

Tabel 26. Eenmalige regeldruk zzp

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Voorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	28	€ 34,30	€ 650	€ 1.610	100 %	2.300	€ 3.704.000	€ 1.610
Voorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	7	€ 34,30	€ -	€ 240	0 %	2.300	€ -	€ -
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)	0		€ 1.000	€ 1.000	10 %	2.300	€ 230.000	€ 100
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	1	€ 34,30	€ -	€ 34	100 %	2.300	€ 79.000	€ 34
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	24	€ 34,30	€ 765	€ 1.588	12,5 %	2.300	€ 457.000	€ 199
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	9	€ 34,30	€ 462,50	€ 771	100 %	2.300	€ 1.774.000	€ 771
Legitimatie (§ 4.7)	0,25	€ 34,30	€ 2,50	€ 11	100 %	2.300	€ 25.000	€ 11
Totaal						2.300	€ 6.269.000	€ 2.726

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor zzp'ers bedraagt in totaal maximaal € 7,9 miljoen en gemiddeld circa € 3.425 per bedrijf per jaar. Ook deze kosten zijn iets lager dan bij scenario 1. De kosten zijn iets afgenomen omdat voor alle werkzaamheden met het uurtarief voor monteurs is gerekend (zie uitgangspunt 6). Daarnaast zijn er lagere kosten gehanteerd voor een volledige audit (naar aanleiding van uitkomsten van een extra interview met

een CBI). De extra meegenomen kosten voor het kalibreren van meetinstrumenten dempen de daling van de structurele regeldruk. Ongeveer 19% van deze regeldruk is bedrijfs-eigen. In tabel 27 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 28 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfs-eigen is. Ten opzichte van scenario 1 neemt de gemiddelde bedrijfs-eigen regeldruk af van € 711 naar € 663 per bedrijf.

Tabel 27. Structurele regeldruk zzp

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	28	€ 34,30	€ 650	€ 1.610	10 %	2300	€ 370.000	€ 161
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)			€ 315	€ 315	100 %	2300	€ 725.000	€ 315
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	8	€ 34,30	€ 800	€ 1.074	33 %	2300	€ 824.000	€ 358
Herhaalaudit (§ 4.3)	6	€ 34,30	€ 600	€ 806	67 %	2300	€ 1.236.000	€ 537
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0,75	€ 34,30	€ 450	€ 476	67 %	2300	€ 729.000	€ 317
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)		€ -	€ 225	€ 225	33 %	2300	€ 173.000	€ 75
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	4,17	€ 34,30	€ -	€ 143	100 %	2300	€ 329.000	€ 143
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	20,83	€ 34,30	€ -	€ 715	100 %	2300	€ 1.644.000	€ 715
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	2,08	€ 34,30	€ 25	€ 96	100 %	2300	€ 222.000	€ 97
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	10,42	€ 34,30	€ 125	€ 482	100 %	2300	€ 1.109.000	€ 482
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	0,25	€ 34,30	€ 2,50	€ 11	40 %	2300	€ 10.000	€ 4
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	0	0	€ 440	€ 440	50 %	2300	€ 506.000	€ 220
Totaal						2300	€ 7.877.000	€ 3.425

Tabel 28. Specificering bedrijfseigen kosten zzp

Verplichting	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 370.000	€ 161	0 %	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 725.000	€ 315	0 %	€ -	€ -
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 824.000	€ 358	0 %	€ -	€ -
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 1.236.000	€ 537	0 %	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 729.000	€ 317	0 %	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 173.000	€ 75	0 %	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 329.000	€ 143	50 %	€ 164.500	€ 72
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 1.644.000	€ 715	50 %	€ 822.000	€ 357,40
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 222.000	€ 97	40 %	€ 88.800	€ 39
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 1.109.000	€ 482	40 %	€ 443.600	€ 193
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 10.000	€ 4	50 %	€ 5.000	€ 2,20
Kalibreren meetinstrumenten	€ 506.000	€ 220	0 %		
Totaal	€ 7.877.000	€ 3.425	19 %	€ 1.523.900	€ 663

3.2.2 Microbedrijven

Eenmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor microbedrijven bedraagt in totaal maximaal € 8,2 miljoen en gemiddeld circa € 8.113 per bedrijf. Deze regeldruk neemt ten opzichte van scenario 1 toe. Dit komt vanwege het grotere aantal monteurs dat een EVC-examen zal gaan afleggen (80% in plaats van 57%). In tabel 29 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 29. Eenmalige regeldruk microbedrijven

Verplichting	Tijdbeste- ding (in uren)	Regeldruk per bedrijf			Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
		Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	70	€ 54	€ 1.775	€ 5.555	75 %	1.010	€ 4.222.000	€ 4.180
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	17	€ 54		€ 918	25 %	1.010	€ 230.000	€ 228
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)			€ 4.000	€ 4.000	8 %	1.010	€ 343.000	€ 340
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	4	€ 36,43	€ -	€ 146	80 %	1.010	€ 118.000	€ 117
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	96	€ 36,43	3060	€ 6.557	10%	1.010	€ 662.000	€ 655
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	36	€ 36,43	€ 1.850	€ 3.161	80 %	1.010	€ 2.554.000	€ 2.529
Legitimatie (§ 4.7)	1	€ 54	10	€ 64	100 %	1.010	€ 65.000	€ 64
Totaal	€ 224		€ 10.695	€ 20.401		1.010	€ 8.194.000	€ 8.113

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor microbedrijven bedraagt in totaal maximaal € 11 miljoen en gemiddeld circa € 10.850 per bedrijf per jaar. Deze regeldruk neemt ten opzichte van scenario 1 (€ 10.111 per bedrijf) iets toe vanwege de extra meegenomen kosten voor het kalibreren van de meetinstrumenten. Deze toename wordt iets gedempt door het fractioneel lagere uurtarief en de lagere kosten voor de volledige audits en de herhaalaudits (naar aanleiding van de uitkomsten van een extra interview met een CBI). Ongeveer 32% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 30 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 31 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is. Ten opzichte van scenario 1 neemt de gemiddelde bedrijfseigen regeldruk toe van € 3.290 naar € 3.456 per bedrijf.

Tabel 30. Structurele regeldruk microbedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	70	€ 54	€ 1.775	€ 5.555	10 %	1.010	€ 561.000	€ 555
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 315	€ 315	100 %	1.010	€ 318.000	€ 315
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	15,5	€ 54	€ 900	€ 1.737	33 %	1.010	€ 585.000	€ 579
Herhaalaudit (§ 4.3)	11,75	€ 54	€ 650	€ 1.285	67 %	1.010	€ 865.000	€ 856
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	3	€ 36,43	€ 1.800	€ 1.909	67 %	1.010	€ 1.286.000	€ 1.273
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 900	€ 900	33 %	1.010	€ 303.000	€ 300
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	16,67	€ 36,43	€ -	€ 607	100 %	1.010	€ 613.000	€ 607
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	83,33	€ 36,43	€ -	€ 3.036	100 %	1.010	€ 3.066.000	€ 3.036
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	8,33	€ 36,43	€ 100	€ 404	100 %	1.010	€ 408.000	€ 404
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	41,67	€ 36,43	€ 500	€ 2.018	100 %	1.010	€ 2.038.000	€ 2.018
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	1	€ 54	€ 10	€ 64	40 %	1.010	€ 26.000	€ 26
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	-	-	€ 1.760	€ 1.760	50 %		€ 889.000	€ 880
Totaal						1.010	€ 10.958.000	€ 10.850

Tabel 31. Specificering bedrijfseigen kosten microbedrijven

Verplichting	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 561.000	€ 555	0 %	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 318.000	€ 315	25 %	€ 78.713	€ 78
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 585.000	€ 579	25 %	€ 144.802	€ 143
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 865.000	€ 856	25 %	€ 214.109	€ 212
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 1.286.000	€ 1.273	0 %	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 303.000	€ 300	0 %	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 613.000	€ 607	50 %	€ 306.500	€ 303
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 3.066.000	€ 3.036	50 %	€ 1.533.000	€ 1.518
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 408.000	€ 404	40 %	€ 163.200	€ 162
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 2.038.000	€ 2.018	40 %	€ 815.200	€ 807
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 26.000	€ 26	50 %	€ 13.000	€ 13
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	€ 889.000	€ 880	25 %	€ 222.250	€ 220
Totaal	€ 10.958.000	€ 10.850	32 %	€ 3.490.774	€ 3.456

3.2.3 Kleine bedrijven

Eenmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor kleine bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 4 miljoen en gemiddeld circa € 30.862 per bedrijf. Deze regeldruk neemt ten opzichte van scenario 1 toe vanwege het grotere aantal monteurs dat een EVC-examen zal gaan afleggen (80%

in plaats van 57%). In tabel 32 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 32. Eenmalige regeldruk kleine bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	130	€ 54	€ 3.350	€ 10.370	65 %	130	€ 881.000	€ 6.777
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	25	€ 54	€ -	€ 1.350	35 %	130	€ 61.000	€ 469
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)			€ 25.000	€ 25.000	7 %	130	€ 240.000	€ 1.846
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	25	€ 39,27	€ -	€ 982	80 %	130	€ 102.000	€ 785
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	600	39,27	19125	€ 42.687	10,0%	130	€ 555.000	€ 4.269
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	225	€ 39,27	€ 1.1562,50	€ 20.398	80 %	130	€ 2.121.000	€ 16.315
Legitimatie (§ 4.7)	6,25	€ 54	€ 62,5	€ 400	100 %	130	€ 52.000	€ 400
Totaal						130	€ 4.012.000	€ 30.862

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor kleine bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 7,5 miljoen en gemiddeld circa € 57.769 per bedrijf per jaar. De toename van de structurele regeldruk ten opzichte van scenario 1 (€ 51.515 per bedrijf) is voornamelijk toe te schrijven aan de extra meegenomen kosten voor het kalibreren van de meetinstrumenten. Ongeveer 36% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 33 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 34 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is. Ten opzichte van scenario 1 neemt de gemiddelde bedrijfseigen regeldruk toe van € 18.474 naar € 20.901.

Tabel 33. Structurele regeldruk kleine bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	130	€ 54	€ 3.350	€ 10.370	10 %	130	€ 135.000	€ 1.038
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 315	€ 315	100 %	130	€ 41.000	€ 315
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	18	€ 54	€ 1.100	€ 2.072	33 %	130	€ 90.000	€ 692
Herhaalaudit (§ 4.3)	13	€ 54	€ 800	€ 1.502	67 %	130	€ 130.000	€ 1.000
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	18,75	€ 39,27	€ 11.250	€ 11.986	67 %	130	€ 1.039.000	€ 7.992
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 5.625	€ 5.625	33 %	130	€ 244.000	€ 1.877
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	104,17	€ 39,27	€ -	€ 4.091	100 %	130	€ 532.000	€ 4.092
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	520,83	€ 39,27	€ -	€ 20.453	100 %	130	€ 2.659.000	€ 20.454
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	52,08	€ 39,27	€ 625	€ 2.670	100 %	130	€ 347.000	€ 2.669
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	260,42	€ 39,27	€ 3.125	€ 13.352	100 %	130	€ 1.736.000	€ 13.354
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	6,25	€ 54	€ 62,50	€ 400	40 %	130	€ 21.000	€ 162
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	0	0	€ 8.250	€ 8.250	50 %	130	€ 536.000	€ 4.123
Totaal						130	€ 7.510.000	€ 57.769

Tabel 34. Specificering bedrijfseigen kosten kleine bedrijven

Verplichting	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddeld bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 135.000	€ 1.038	0 %	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 41.000	€ 315	35 %	€ 14.192	€ 109
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 90.000	€ 692	35 %	€ 31.154	€ 240
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 130.000	€ 1.000	35 %	€ 45.000	€ 346
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 1.039.000	€ 7.992	0 %	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 244.000	€ 1.877	0 %	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 532.000	€ 4.092	50 %	€ 266.000	€ 2.046
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 2.659.000	€ 20.454	50 %	€ 1.329.500	€ 10.227
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 347.000	€ 2.669	40 %	€ 138.800	€ 1.068
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 1.736.000	€ 13.354	40 %	€ 694.400	€ 5.342
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 21.000	€ 162	50 %	€ 10.500	€ 81
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	€ 536.000	€ 4.123	35 %	€ 187.600	€ 1.443,10
Totaal	€ 7.510.000	€ 57.769	36 %	€ 2.717.146	€ 20.901

3.2.4 Middelgrote bedrijven

Enmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor middelgrote bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 4,3 miljoen en gemiddeld circa € 85.160 per bedrijf. Deze regeldruk neemt ten opzichte van scenario 1 toe vanwege het grotere aantal monteurs dat een EVC-examen zal gaan afleggen (80% in plaats van 57%). In tabel 35 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 35. Eenmalige regeldruk middelgrote bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	180	€ 54	€ 4.300	€ 14.020	50 %	50	€ 351.000	€ 7.020
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	40	€ 54	€ -	€ 2.160	50 %	50	€ 54.000	€ 1.080
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)		€ -	€ 80.000	€ 80.000	6 %	50	€ 226.000	€ 4.520
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	80	€ 42,7	€ -	€ 3.416	80 %	50	€ 137.000	€ 2.740
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	1920	€ 42,7	€ 61.200	€ 143.184	10%	50	€ 716.000	€ 14.320
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	720	€ 42,7	€ 37.000	€ 67.744	80 %	50	€ 2.710.000	€ 54.200
Legitimatie (§ 4.7)	20	€ 54	€ 200	€ 1.280	100 %	50	€ 64.000	€ 1.280
Totaal						50	€ 4.258.000	€ 85.160

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor middelgrote bedrijven bedraagt in totaal maximaal € 9,5 miljoen en gemiddeld circa € 189.140 per bedrijf. De toename van de structurele regeldruk ten opzichte van scenario 1 (€ 158.700 per bedrijf) is voornamelijk toe te schrijven aan de extra meegenomen kosten voor het kalibreren van de meetinstrumenten en de aanvullende werkzaamheden bij installatie en onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie. Ongeveer 38% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 36 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 37 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is. Ten opzichte van scenario 1 neemt de gemiddelde bedrijfseigen regeldruk toe van € 58.010 naar € 72.550.

Tabel 36. Structurele regeldruk middelgrote bedrijven

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	180	€ 54	€ 4.300	€ 14.020	10 %	50	€ 70.000	€ 1.400
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 315	€ 315	100 %	50	€ 16.000	€ 320
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	20	€ 54	€ 1.200	€ 2.280	33 %	50	€ 38.000	€ 760
Herhaalaudit (§ 4.3)	15	€ 54	€ 900	€ 1.710	67 %	50	€ 57.000	€ 1.140
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	60	€ 42,70	€ 36.000	€ 38.562	67 %	50	€ 1.285.000	€ 25.700
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 18.000	€ 18.000	33 %	50	€ 300.000	€ 6.000
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	333,3	€ 42,70	€ -	€ 14.233	100 %	50	€ 712.000	€ 14.240
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	1666,7	€ 42,70	€ -	€ 71.167	100 %	50	€ 3.558.000	€ 71.160
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	166,7	€ 42,70	€ 2.000	€ 9.117	100 %	50	€ 456.000	€ 9.120
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	833,3	€ 42,70	€ 10.000	€ 45.583	100 %	50	€ 2.279.000	€ 45.580
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	20	€ 54	€ 200	€ 1.280	40 %	50	€ 26.000	€ 520
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	0	0	€ 26.400	€ 26.400	50 %	50	€ 660.000	€ 13.200
Totaal						50	€ 9.457.000	€ 189.140

Tabel 37. Specificering bedrijfseigen kosten middelgrote bedrijven

Verplichting	Totaal regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 70.000	€ 1.400	0 %	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 16.000	€ 320	50 %	€ 8.000	€ 160
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 38.000	€ 760	50 %	€ 19.000	€ 380
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 57.000	€ 1.140	50 %	€ 28.500	€ 570
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 1.285.000	€ 25.700	0 %	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 300.000	€ 6.000	0 %	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 712.000	€ 14.240	50 %	€ 356.000	€ 7.120
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 3.558.000	€ 71.160	50 %	€ 1.779.000	€ 35.580
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 456.000	€ 9.120	40 %	€ 182.400	€ 3.648
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 2.279.000	€ 45.580	40 %	€ 911.600	€ 18.232
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 26.000	€ 520	50 %	€ 13.000	€ 260
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	€ 660.000	€ 13.200	50 %	€ 330.000	€ 6.600
Totaal	€ 9.457.000	€ 189.140	38%	€ 3.627.500	€ 72.550

3.2.5 Middelgrote bedrijven plus

Eenmalige regeldruk

De eenmalige regeldruk voor bedrijven uit de bedrijfscategorie 'middelgrote bedrijven plus' bedraagt in totaal maximaal € 2,3 miljoen en gemiddeld circa € 234.400 per bedrijf. Ten opzichte van scenario 1 (€ 148.400 per bedrijf) neemt de regeldruk toe vanwege het grotere aantal monteurs dat een EVC-examen zal gaan afleggen (80% in plaats van 57%). In tabel 38 is per verplichting een overzicht gegeven van de eenmalige kosten en de opbouw daarvan.

Tabel 38. Eenmalige regeldruk 'middelgrote bedrijven plus'

Verplichting	Tijdbesteding (in uren)	Regeldruk per bedrijf			Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde re- geldruk per be- drijf
		Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Vorbereiding en kennisname (niet-gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	240	€ 54	5.000	€ 17.960	30 %	10	€ 54.000	€ 5.400
Vorbereiding en kennisname (gecertificeerde bedrijven) (§ 4.1)	60	€ 54	€ -	€ 3.240	70 %	10	€ 23.000	€ 2.300
Vervangen van apparatuur die niet aan de eisen voldoet (§ 4.1)		€ -	€ 241.000	€ 241.000	3 %	10	€ 82.000	€ 8.200
Nulmeting om te bepalen of een extra opleiding nodig is (§ 4.7)	241	€ 42,70	€ -	€ 10.291	80 %	10	€ 82.000	€ 8.200
Opleiding t.b.v. EVC-examen (§ 4.7)	5784	€ 42,70	€ 184.365	€ 431.342	10%	10	€ 431.000	€ 43.100
Aantonen vakbekwaamheid via EVC-examen (§ 4.7)	2169	€ 42,70	€ 111.462,50	€ 204.079	80 %	10	€ 1.633.000	€ 163.300
Legitimatie (§ 4.7)	60,25	€ 54	€ 602,50	€ 3.856	100 %	10	€ 39.000	€ 3.900
Totaal						10	€ 2.344.000	€ 234.400

Structurele regeldruk

De structurele regeldruk voor bedrijven uit de bedrijfscategorie 'middelgrote bedrijven plus' bedraagt in totaal maximaal € 5,7 miljoen en gemiddeld circa € 566.400 per bedrijf. De toename van de structurele regeldruk ten opzichte van scenario 1 (€ 474.700 per bedrijf) is voornamelijk toe te schrijven aan de extra meegenomen kosten voor het kalibreren van de meetinstrumenten en de aanvullende werkzaamheden bij installatie en

onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie. Ongeveer 40% van deze regeldruk is bedrijfseigen. In tabel 39 is per verplichting een overzicht gegeven van de structurele kosten en de opbouw daarvan. In tabel 40 is per verplichting aangegeven welk gedeelte van de structurele regeldruk bedrijfseigen is. Ten opzichte van scenario 1 neemt de gemiddelde bedrijfseigen regeldruk toe van € 175.420 naar € 227.170.

Tabel 39. Structurele regeldruk 'middelgrote bedrijven plus'

Verplichting	Regeldruk per bedrijf				Relevantie	Aantal bedrijven	Totaal Regeldruk	Gemiddelde regeldruk per bedrijf
	Tijdbesteding (in uren)	Uurtarief	Externe kosten	Regeldruk per bedrijf				
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	240	€ 54	€ 5.000	€ 17.960	10 %	10	€ 18.000	€ 1.800
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	0	€ -	€ 3.540	€ 3.540	100 %	10	€ 35.000	€ 3.500
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	24	€ 54	€ 1.450	€ 2.746	33 %	10	€ 9.000	€ 900
Herhaalaudit (§ 4.3)	16	€ 54	€ 1.050	€ 1.914	67 %	10	€ 13.000	€ 1.300
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	180,75	€ 42,70	€ 108.450	€ 116.168	67 %	10	€ 774.000	€ 77.400
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	0	€ -	€ 54.225	€ 54.225	33 %	10	€ 181.000	€ 18.100
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	1004,17	€ 42,70	€ -	€ 42.878	100 %	10	€ 429.000	€ 42.900
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	5020,83	€ 42,70	€ -	€ 214.390	100 %	10	€ 2.144.000	€ 214.400
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	502,08	€ 42,70	€ 6.025	€ 27.464	100 %	10	€ 275.000	€ 27.500
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	2510,42	€ 42,70	€ 30.125	€ 137.320	100 %	10	€ 1.373.000	€ 137.300
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	60,25	€ 54	€ 602,50	€ 3.856	40 %	10	€ 15.000	€ 1.500

Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	0	0	€ 79.530	€ 79.530	50 %	10	€ 398.000	€ 39.800
Totaal						10	€ 5.664.000	€ 566.400

Tabel 40. Specificering bedrijfseigen kosten 'middelgrote bedrijven plus'

Verplichting	Totaal Regeldruk (€)	Gemiddelde regeldruk per bedrijf	Percentage bedrijfseigen	Totaal bedrijfseigen kosten	Gemiddelde bedrijfseigen kosten per bedrijf
Oriëntatie bij nieuwe toetreders (§ 4.1)	€ 18.000	€ 1.800	0%	€ -	€ -
Afdracht licentiekosten (§ 4.2)	€ 35.000	€ 3.500	70%	€ 24.500	€ 2.450
Periodieke volledige audit (§ 4.3)	€ 9.000	€ 900	70%	€ 6.300	€ 630
Herhaalaudit (§ 4.3)	€ 13.000	€ 1.300	70%	€ 9.100	€ 910
Steekproefcontrole waarbij de monteur aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 774.000	€ 77.400	0%	€ -	€ -
Steekproefcontrole waarbij de monteur NIET aanwezig is - kosten voor het installatiebedrijf (§ 4.4)	€ 181.000	€ 18.100	0%	€ -	€ -
Aanvullende werkzaamheden bij installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 429.000	€ 42.900	50%	€ 214.500	€ 21.450
Aanvullende werkzaamheden bij onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.5)	€ 2.144.000	€ 214.400	50%	€ 1.072.000	€ 107.200
Afmelden van installatie van een nieuwe gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 275.000	€ 27.500	40%	€ 110.000	€ 11.000
Afmelden van onderhoud van een bestaande gasverbrandingsinstallatie (§ 4.6)	€ 1.373.000	€ 137.300	40%	€ 549.200	€ 54.920
Vervangen legitimatiebewijs (§ 4.8)	€ 15.000	€ 1.500	50%	€ 7.500	€ 750
Kalibreren meetinstrumenten (zie uitgangspunten van dit rapport)	€ 398.000	€ 39.800	70%	€ 278.600	€ 27.860
Totaal	€ 5.664.000	€ 566.400	40%	€ 2.271.700	€ 227.170

3.2.6 Samenvatting scenario 2

In de onderstaande tabellen zijn de uitkomsten bij scenario 2 samengevat. Ten opzichte van scenario 1 is zowel de eenmalige als de (extra) structurele regeldruk toegenomen (met respectievelijk 21% en 8%). Net zoals bij scenario 1 geldt dat de extra eenmalige kosten in totaal per bedrijfscategorie het hoogst zijn voor zzp'ers en microbedrijven. Dit komt met name omdat de meeste installatiebedrijven zich in deze twee categorieën bevinden. Wanneer de extra eenmalige kosten worden uitgedrukt in kosten per bedrijf, dan liggen deze kosten voor zzp'ers en microbedrijven lager dan voor de overige bedrijven. De toename van de eenmalige kosten wordt met name veroorzaakt doordat volgens aannames van de sector een groter percentage van de monteurs een EVC zal gaan behalen en de kosten daarvoor in scenario 2 zijn verhoogd.

Net zoals bij scenario 1 valt op dat de eenmalige kosten voor zzp'ers en microbedrijven voor het grootste deel bestaan uit kosten (uren) in verband met voorbereiding en kennisname. Naarmate een bedrijf groter is zullen de eenmalige kosten voor een groter deel bestaan uit kosten in verband met opleiding en examen van de monteur. Dit komt omdat binnen deze bedrijven meer monteurs moeten worden opgeleid en examen zullen doen. Dat brengt meer kosten met zich mee. Samen met de kosten in verband met opleiding en examen in scenario 2 verklaart dit ook het verschil in uitkomsten ten opzichte van scenario 1. Voor zzp'ers geldt overigens ook dat het effect van hogere kosten wordt gedompt doordat er (ten opzichte van scenario 1) is gerekend met alleen het uurtarief voor monteurs (en niet –daarnaast- ook met het uurtarief van een hoogopgeleide kenniswerker).

De toename van de structurele kosten ten opzichte van scenario 1 betreft alle bedrijven behalve de zzp'er. Voor zzp'ers nemen deze kosten in scenario 2 enigszins af (2%) vanwege het lagere uurtarief waarmee is gerekend. De stijging van de structurele kosten houdt met name verband met het (laten) kalibreren van de meetinstrumenten. Voor kleine en middelgrote bedrijven geldt daarnaast dat de (aangepaste) interne uurtarieven gemiddeld hoger liggen dan bij scenario 1, waardoor de toename van de kosten groter is dan bij de andere bedrijfscategorieën.

Voor de eenmalige en extra structurele regeldruk geldt dat, ten opzichte van scenario 1, de verhouding iets is gewijzigd. Relatief dragen de zzp'ers in scenario 2 een kleiner deel van de lasten ten opzichte van scenario 1. De overige bedrijfstypen dragen een groter deel van de lasten.

In tabel 43 valt op dat de regeldruk naar verwachting een beperkte impact heeft op de tarieven voor installaties (1% tot 3%). Verder valt op dat hoewel de tarieven voor een onderhoudsbeurt bij een zzp'er het meest toenemen, de nieuwe tarieven nog steeds lager zullen zijn dan de tarieven die in de andere bedrijfscategorieën worden gehanteerd.

Tabel 41. Samenvatting eenmalige regeldruk (afgerond op honderdtallen)

Type bedrijf (werkzame personen)	Aantal bedrij- ven	Eenmalige regeldruk				Verskil totale een- malige regeldruk per bedrijfscatego- rie t.o.v. scenario 1 in %
		Externe kosten	Interne Kosten	Totaal per bedrijfscatego- rie	Per bedrijf	
Zzp (1)	2.300	€ 3.014.000	€ 3.254.000	€ 6.269.000	€ 2.726	- 3 %
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 3.506.000	€ 4.687.000	€ 8.194.000	€ 8.113	+ 17 %
Klein (10 t/m 50)	130	€ 1.984.000	€ 2.029.000	€ 4.012.000	€ 30.862	+ 35 %
Middelgroot (50 t/m 100)	50	€ 2.129.000	€ 2.127.000	€ 4.258.000	€ 85.160	+ 52 %
Middelgroot (plus) (meer dan 100) ²³	10	€ 1.179.000	€ 1.164.000	€ 2.344.000	€ 234.400	+ 58 %
Totaal	3.500	€ 11.812.000	€ 13.261.000	€ 25.077.000	€ 7.165	+ 21 %

²³ Dit betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

Tabel 42. Samenvatting structurele regeldruk per jaar

Type bedrijf (werkzame personen)	Aantal bedrijven	Regeldruk		Bedrijfseigen kosten		Bedrijfsvreemde kosten		Verschil extra structurele regeldruk per bedrijfs-categorie t.o.v.
		Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	
Zzp (1)	2.300	€ 7.877.000	€ 3.425	€ 1.524.000	€ 663	€ 6.353.000	€ 2.762	- 2%
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 10.958.000	€ 10.850	€ 3.491.000	€ 3.456	€ 7.467.000	€ 7.393	+ 8%
Klein (10 t/m 50)	130	€ 7.510.000	€ 57.769	€ 2.717.000	€ 20.901	€ 4.793.000	€ 36.869	+ 12%
Middel-groot (50 t/m 100)	50	€ 9.457.000	€ 189.140	€ 3.628.000	€ 72.550	€ 5.830.000	€ 116.600	+ 16%
Middel-groot (plus) (meer dan 100) ²⁴	10	€ 5.664.000	€ 566.400	€ 2.272.000	€ 227.170	€ 3.392.000	€ 339.200	+ 13%
Totaal	3.500	€ 41.466.000	€ 11.800	€ 13.632.000	€ 3.895	€ 27.835.000	€ 7.953	+ 8%

²⁴ Dit betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

Tabel 43. Samenvatting extra structurele regeldruk per jaar (excl. bedrijfseigen kosten)

Type bedrijf (werkzame personen)	Extra structurele kosten											
	Aantal bedrijven	Externe kosten per bedrijfscategorie	Interne kosten per bedrijfscategorie	Totale kosten per bedrijfscategorie	Per bedrijf	Gemiddeld per klus	Aantal installaties per bedrijf	Aantal onderhoudsbeurten per bedrijf	Huidig tarief installatie	Huidig tarief onderhoud	Nieuw tarief installatie o.b.v. extra regeldruk	Nieuw tarief onderhoud o.b.v. extra regeldruk
Zzp (1)	2.300	€ 3.984.000	€ 2.368.000	€ 6.353.000	€ 2.762	€ 18,41	25	125	€ 717,78	€ 78,33	€ 736,19	€ 96,74
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 3.523.000	€ 3.943.000	€ 7.467.000	€ 7.393	€ 12,32	100	500	€ 717,78	€ 92,54	€ 730,10	€ 104,86
Klein (10 t/m 50)	130	€ 2.008.000	€ 2.784.000	€ 4.793.000	€ 36.869	€ 9,83	625	3.125	€ 717,78	€ 92,54	€ 727,61	€ 102,37
Middel-groot (50 t/m 100)	50	€ 1.922.000	€ 3.583.000	€ 5.830.000	€ 116.600	€ 9,72	2.000	10.000	€ 717,78	€ 92,54	€ 727,50	€ 102,26
Middel-groot (plus) (meer dan 100) ²⁵	10	€ 1.142.000	€ 2.132.000	€ 3.392.000	€ 339.200	€ 9,38	6.025	30.125	€ 717,78	€ 92,54	€ 727,16	€ 101,92
Totaal	3.500	€ 12.579.000	€ 14.810.000	€ 27.835.000	€ 7.953	€ 11,60²⁶						

²⁵ Dit betreft de 10 grote bedrijven die gespecialiseerd zijn in onderhoud en service van gastoestellen.

²⁶ Dit betreft de gemiddelde extra regeldruk per klus. De gemiddelde regeldruk naar rato van het aantal bedrijven per bedrijfscategorie is € 16,18. Bij deze berekeningswijze is geen rekening gehouden met het aantal klussen per bedrijfscategorie.

4 Mogelijkheden om de regeldruk te verminderen

Aanvullend op de uitkomsten van scenario 2 zijn in de interviews genoemde opties voor een mogelijke verlaging van de regeldrukeffecten doorgerekend. Dit zijn de combinatie van steekproef en audit voor zzp'ers en het uitvoeren van de steekproef en audit op afstand.

Dit hoofdstuk bevat een uitwerking van deze mogelijkheden en een inschatting van de effecten daarvan op de regeldruk.

Mogelijkheid a. Combinatie steekproef en audit voor zzp'er

Een mogelijkheid om de verwachte regeldruk voor zzp-bedrijven te verminderen is om de periodieke audit gecombineerd te laten plaatsvinden met de steekproef. In het oorspronkelijke onderzoek is er van uitgegaan dat er per installateur twee keer in de drie jaar een steekproef moet plaatsvinden, waarbij de monteur aanwezig moet zijn²⁷. Omdat ook de herhaalaudit twee keer in de drie jaar plaatsvindt, is het aannemelijk dat deze gecombineerd zouden kunnen plaatsvinden.

Door de steekproef met de periodieke audit te combineren kunnen deze onderzoeken efficiënter worden uitgevoerd. Daarnaast scheelt het reistijd en reiskosten voor de CBI die niet aan installatiebedrijven hoeft te worden doorberekend. In de praktijk zou dit betekenen dat, in plaats van een apart bezoek, de CBI het organisatiegerichte onderzoek (audit) direct na de steekproef uitvoert (bijvoorbeeld in het voertuig van de installateur).

Op basis van de interviews wordt ingeschat dat het combineren van de herhaalaudit en steekproef tot gevolg heeft dat de externe kosten voor een zzp'er dalen met 25% en de interne tijdbesteding daalt met 15%. Dit betekent dat de extra regeldruk voor een zzp'er afneemt met gemiddeld ca. € 200 per jaar.

In de concluderende tabel 44 is deze reductie verwerkt in de extra structurele regeldruk zoals berekend in scenario 2. Voor een zzp'er nemen de gemiddelde extra structurele kosten per bedrijf en per klus af van € 18,41 naar € 17,09 (circa 7 %). Voor de overige bedrijfstypen blijven de gemiddelde extra structurele kosten per bedrijf gelijk. In totaal daalt de gemiddelde extra structurele regeldruk per klus als gevolg van mogelijkheid a. met 2% ten opzichte van de in scenario 2 berekende effecten (van € 11,60 naar € 11,41).

²⁷ Daarnaast werd er van uitgegaan dat er eens per drie jaar een steekproef per installateur plaatsvindt waarbij de monteur niet aanwezig hoeft te zijn.

Tabel 44. Samenvattende tabel variant combinatie steekproef en organisatiegericht onderzoek voor de zzp'er

Type bedrijf (werkzame personen)	Aantal bedrijven	Regeldruk		Bedrijfseigen kosten		Extra structurele kosten			Verschil t.o.v. scenario 2 in %
		Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Gemiddeld per klus	
Zzp (1)	2.300	€ 7.421.000	€ 3.227	€ 1.524.000	€ 663	€ 5.897.000	€ 2.564	€ 17,09	-7%
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 10.958.000	€ 10.850	€ 3.491.000	€ 3.456	€ 7.467.000	€ 7.393	€ 12,32	0%
Klein (10 t/m 50)	130	€ 7.510.000	€ 57.769	€ 2.717.000	€ 20.901	€ 4.793.000	€ 36.869	€ 9,83	0%
Middelgroot (50 t/m 100)	50	€ 9.457.000	€ 189.140	€ 3.628.000	€ 72.550	€ 5.830.000	€ 116.600	€ 9,72	0%
Middelgroot (plus)	10	€ 5.664.000	€ 566.400	€ 2.272.000	€ 227.170	€ 3.392.000	€ 339.200	€ 9,38	0%
Totaal	3.500	€ 41.010.000	€ 11.717	€ 13.632.000	3.895	€ 27.379.000	€ 7.823	€ 11,41²⁸	-2%

Mogelijkheid b. Audit en steekproef op afstand

Een andere mogelijkheid om de regeldruk voor bedrijven uit alle bedrijfs-categorieën te laten afnemen is wanneer de periodieke audit en de steekproef op afstand worden uitgevoerd. De betrokken respondenten zien daarvoor geen belemmeringen in de eisen uit het schema (en de onderliggende regelgeving). Voor de steekproefcontrole zou de installateur bijvoorbeeld zijn telefoon op een statief kunnen plaatsen en zichzelf kunnen filmen (bij de CO-meting/het kalibreren). Ook het organisatiegerichte onderzoek zou op afstand kunnen plaatsvinden door de installateur inzage te geven in de relevante documentatie en bijv. door middel van foto's te bewijzen over de juiste apparatuur te beschikken.

Bij de inschatting van het effect van deze mogelijkheid op de regeldruk zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voor zzp'ers en microbedrijven worden de herhaaldits op afstand uitgevoerd. Voor de volledige audit vindt wel een fysiek bezoek plaats.
 - Op basis van de interviews wordt ingeschat dat de externe kosten voor herhaaldits die op afstand worden uitgevoerd ongeveer 25% lager zijn ten opzichte van herhaaldits die op locatie worden uitgevoerd. Deze reductie wordt veroorzaakt doordat de reistijd en reiskosten vervallen en een audit naar verwachting efficiënter kan worden uitgevoerd wanneer deze op afstand plaatsvindt. Dit betekent dat de externe kosten voor een herhaaldit gemiddeld dalen met ongeveer € 100²⁹ per jaar.
- Alle steekproeven, waarbij de monteur aanwezig moet zijn, worden op afstand uitgevoerd. Dit geldt voor alle type bedrijven.
 - Op basis van de interviews wordt ingeschat dat een steekproef op afstand in maximaal 45 minuten kan worden uitgevoerd, in plaats van 3 uur³⁰. Enerzijds vervallen reistijd en reiskosten en anderzijds kan de controle efficiënter plaatsvinden omdat

²⁸ Dit betreft de gemiddelde extra regeldruk per klus. De gemiddelde regeldruk naar rato van het aantal bedrijven per bedrijfs-categorie is € 15,32. Bij deze berekeningswijze is geen rekening gehouden met het aantal klussen per bedrijfs-categorie.

²⁹ Voor een zzp'er (€ 600*25%)*(2/3 jaar) = € 100 en voor een microbedrijf (€ 650*25%)*(2/3 jaar) = € 108,33

³⁰ Zie paragraaf 4.4 in het onderzoek uit 2017 (Onderzoek naar de lasten van de wettelijke verplichting voor installateurs van gasverbrandingsinstallaties, Sira Consulting (2017)).

de controle (op basis van een filmpje van de inbedrijfsstelling) gericht uitgevoerd kan worden. Dit betekent dat de externe kosten voor de steekproef (waarbij de monteur aanwezig moet zijn) afnemen met gemiddeld € 275 per jaar³¹.

- Daarnaast wordt ingeschat dat de tijdbesteding van een monteur afneemt met gemiddeld een kwartier. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de monteur gemiddeld minder tijd kwijt aan het 'meenemen' van de auditor in het proces.

In tabel 45 is deze reductie verwerkt in de extra structurele regeldruk. De gemiddelde extra structurele regeldruk per klus daalt als gevolg hiervan van € 11,60 in scenario 2 naar € 10,21 (-12%). Hoewel de verschillen klein zijn heeft deze maatregel de meeste impact voor bedrijven uit de categorieën klein, middelgroot en middelgroot plus (respectievelijk -13%, -13% en -14%) en de minste impact op zzp'ers en microbedrijven (respectievelijk -10% en -11%). Dit komt doordat des te groter een bedrijf is, des te meer impact veranderingen in variabele kostencomponenten hebben (zoals steekproeven die per monteur gelden) ten opzichte van vaste kostencomponenten (zoals audits die per bedrijf gelden).

Tabel 45. Samenvattende tabel variant audit en steekproef op afstand

Type bedrijf (werkzame personen)	Aantal bedrijven	Regeldruk		Bedrijfseigen kosten		Extra structurele kosten			Verschil regeldruk t.o.v. scenario 2
		Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Per bedrijfs-categorie	Per bedrijf	Gemiddeld per klus	
Zzp (1)	2.300	€ 7.226.000	€ 3.142	€ 1.524.000	€ 663	€ 5.702.000	€ 2.479	€ 16,53	- 10%
Micro (1 t/m 9)	1.010	€ 10.082.000	€ 9.982	€ 3.464.000	€ 3.429	€ 6.618.000	€ 6.552	€ 10,92	- 11%
Klein (10 t/m 50)	130	€ 6.893.000	€ 53.023	€ 2.717.000	€ 20.901	€ 4.176.000	€ 32.123	€ 8,57	- 13%
Middelgroot (50 t/m 100)	50	€ 8.696.000	€ 173.920	€ 3.628.000	€ 72.550	€ 5.069.000	€ 101.380	€ 8,45	- 13%
Middelgroot (plus)	10	€ 5.205.000	€ 520.500	€ 2.272.000	€ 227.170	€ 2.933.000	€ 293.300	€ 8,11	- 14%
Totaal	3.500	€ 38.102.000	€ 10.886	€ 13.605.000	3.887	€ 24.498.000	6.999	€ 10,21³²	- 12%

De in dit hoofdstuk genoemde en doorgerekende extra mogelijkheden om de structurele regeldruk voor bedrijven te verminderen hebben enig effect op de extra structurele regeldruk als gevolg van het wettelijk stelsel. Op de totale kosten voor installatie en onderhoud zijn deze effecten echter zeer beperkt.

Overige benoemde verbetermogelijkheden

In de interviews is ook benoemd dat de lasten voor kleine installatiebedrijven verminderd zouden kunnen worden als zij op een eenvoudigere manier kunnen aantonen dat ze aan de eisen voldoen. Bijvoorbeeld door zich aan te sluiten bij een gecertificeerde koepelorganisatie. Die koepelorganisatie kan een kwaliteitshandboek met procedures opstellen wat ervoor zorgt dat de CBI minder tijd hoeft te besteden aan het beoordelen van het kwaliteitshandboek en de beoordeling of het bedrijf in de praktijk werkt volgens het kwaliteitshandboek. De CBI moet nog wel beoordelen of een bedrijf procedures in de praktijk

³¹ (€ 150 (uurtarief CBI) * 2,75 uur) *(2/3 jaar) = € 275

³² Dit betreft de gemiddelde extra regeldruk per klus. De gemiddelde regeldruk naar rato van het aantal bedrijven per bedrijfs-categorie is € 14,48. Bij deze berekeningswijze is geen rekening gehouden met het aantal klussen per bedrijfs-categorie.

uitvoert volgens het kwaliteitshandboek. De besparing gaat dus voornamelijk om het kwaliteitshandboek. Dit zou kleinere installatiebedrijven helpen om de regelgeving te implementeren. Verwacht wordt dat dit tot een beperkte daling van de (name eenmalige) regeldruk kan leiden voor kleinere installatiebedrijven.

5 Samenvatting en conclusies

In het 'Lastenonderzoek wettelijke verplichting installateurs gasverbrandingsinstallaties' van 2017 is ingeschat dat de totale eenmalige regeldruk voor bedrijven maximaal € 23,3 miljoen bedraagt. Hiervan wordt circa € 20,8 miljoen gedragen door installatiebedrijven³³. De totale structurele regeldruk voor bedrijven bedraagt maximaal € 37,7 miljoen. Dit bedrag wordt vrijwel geheel (99,99%) door installatiebedrijven gedragen. Voor andere bedrijven is de regeldruk verwaarloosbaar.

Aanvullende berekening regeldruk

In dit aanvullende onderzoek is de in het onderzoek van 2017 berekende regeldruk gespecificeerd naar typen installatiebedrijven (scenario 1), is een aantal nadere vragen onderzocht en is een geactualiseerde berekening van de regeldruk voor installatiebedrijven gemaakt op basis van een aantal geactualiseerde aannames en uitgangspunten:

- Er is gerekend met daadwerkelijke uurtarieven³⁴ in plaats van de standaard interne uurtarieven³⁵. Daarbij is voor zzp'ers gerekend met één uurtarief (uurtarief middelbaar opgeleid personeel) in plaats van met twee verschillende uurtarieven (uurtarief middelbaar opgeleid personeel en uurtarief hoogopgeleide kenniswerker voor eigenaren en managers bij installatiebedrijven).
- De externe kosten voor de periodieke audits zijn aangepast als gevolg van extra gegevens uit de interviews.
- Het aantal monteurs dat naar verwachting van de sector een ervaringscertificaat (EVC) zal gaan behalen en de kosten voor de examens om een EVC te behalen zijn aangepast.
- De kosten voor het kalibreren van het meetinstrumentarium zijn toegevoegd.

De in scenario 2 berekende eenmalige en (extra) structurele regeldruk is daarmee respectievelijk 21% en 8% hoger dan in de oorspronkelijke berekening van 2017. Van deze regeldruk komt een kleiner deel voor rekening van zzp'ers en een groter deel voor rekening van bedrijven uit de overige categorieën. De belangrijkste reden voor de stijging van de eenmalige kosten is de verwachting van de sector dat nagenoeg alle monteurs (100% van de zzp'ers en 80% van de overige monteurs) het EVC-examen zal gaan afleggen. Naarmate een bedrijf groter is nemen deze kosten toe. Dit omdat dan meer monteurs binnen het bedrijf het examen afleggen.

Voorgestelde mogelijkheden om de regeldrukeffecten te verminderen

In het aanvullende onderzoek zijn door betrokken respondenten een aantal mogelijkheden benoemd waarmee de regeldruk mogelijk verminderd kan worden. Dit betreft het voorstel om, waar het gaat om zzp-bedrijven, de periodieke audit gecombineerd te laten plaatsvinden met de steekproef. Daarnaast betreft dit het voorstel om de steekproef (bij de monteur door de CBI) en de herhaalaudit op afstand te laten uitvoeren. De effecten hiervan blijken echter beperkt, omdat er slechts een kleine impact is van de variabele kostencomponenten (zoals de steekproeven op afstand) ten opzichte van de vaste kostencomponenten voor zzp'ers.

Impact op tarieven

Uit het onderzoek blijkt dat de meeste installatiebedrijven van plan zijn om de extra regeldruk door te berekenen in de tarieven die ze aan de consument berekenen. Hierbij

³³ De overige regeldruk komt voor rekening van bedrijfsmatige eigenaren van installaties. Deze regeldruk is in deze notitie niet gespecificeerd.

³⁴ De interne tarieven voor installateurs op basis van het bedrijfsvergelijkend onderzoek dat in opdracht van Techniek Nederland is uitgevoerd.

³⁵ De standaard interne uurtarieven uit het handboek meting regeldrukkosten (EZK).

wordt aangegeven dat zij bij het maken van deze afweging zullen kijken naar de nieuwe prijzen van concurrenten. Door sommige respondenten werd aangegeven dat zij nu al merken dat de vraag naar onderhoud toeneemt en verwachten dat dit na inwerkingtreding van het wettelijk stelsel nog verder toeneemt. Daardoor verwachten zij dat er ruimte zal zijn om de tarieven te laten toenemen en regeldrukeffecten voor hen te beperken.

Bij de berekening van de regeldrukeffecten in dit aanvullende onderzoek is een inschatting opgenomen van de tarieven die in de nieuwe situatie worden gehanteerd voor installatie en onderhoud. Het gaat hier om gemiddelde tarieven die de verschillende bedrijfstypen bij de consument in rekening brengen. In tabel 46 zijn voor onderhoud de uitkomsten van de in verband met het wettelijke stelsel doorberekende scenario's 1 en 2 opgenomen, alsmede de vermindering daarvan (minder extra structurele kosten) als gevolg van de in de interviews genoemde mogelijkheden daarvoor (a. combinatie van steekproef en audit en b. audit en steekproef op afstand). In tabel 47 is dit gedaan voor installaties.

Tabel 46. Samenvattende tabel huidig tarief en verwachte tarieven voor onderhoudsbeurt per bedrijfstype

Type bedrijf	Huidig (gemiddeld) tarief onderhoudsbeurt	Verwacht tarief scenario 1	Verwacht tarief scenario 2	Verwacht tarief gecombineerde steekproef/audit	Verwacht tarief audit en steekproef op afstand
	Huidige praktijk	Tarieven n.a.v. het wettelijke stelsel			
Zzp (1)	€ 78,33	€ 97,12	€ 96,74	€ 95,42	€ 94,86
Micro (1 t/m 9)	€ 92,54	€ 103,91	€ 104,86	€ 104,86	€ 103,46
Klein (10 t/m 50)	€ 92,54	€ 101,35	€ 102,37	€ 102,37	€ 101,11
Middelgroot (50 t/m 100)	€ 92,54	€ 100,93	€ 102,26	€ 102,26	€ 100,99
Middelgroot (plus)	€ 92,54	€ 100,82	€ 101,92	€ 101,92	€ 100,65

Tabel 47. Samenvattende tabel huidig tarief en verwachte tarieven voor installatie per bedrijfstype

Type bedrijf	Huidig (gemiddeld) tarief installatie	Verwacht tarief scenario 1	Verwacht tarief scenario 2	Verwacht tarief gecombineerde steekproef/audit	Verwacht tarief steekproef op afstand
	Huidige praktijk	Tarieven n.a.v. het wettelijke stelsel			
Zzp (1)	€ 717,78	€ 736,57	€ 736,19	€ 734,87	€ 734,31
Micro (1 t/m 9)	€ 717,78	€ 729,15	€ 730,10	€ 730,10	€ 728,70
Klein (10 t/m 50)	€ 717,78	€ 726,59	€ 727,61	€ 727,61	€ 726,35

Middelgroot (50 t/m 100)	€ 717,78	€ 726,17	€ 727,50	€ 727,50	€ 726,23
Middelgroot (plus)	€ 717,78	€ 726,06	€ 727,16	€ 727,16	€ 725,89

Tabel 46 laat zien dat het tarief dat zzp'ers op dit moment voor onderhoud rekenen gemiddeld circa 15% lager ligt dan het tarief dat andere bedrijven rekenen. Als gevolg van het wettelijk stelsel zullen de tarieven van zzp'ers voor onderhoud echter wel iets meer stijgen, maar circa 7% lager blijven dan de tarieven die andere bedrijfscategorieën naar verwachting zullen hanteren. Voor installaties (tabel 47) zullen de tarieven van zzp'ers als gevolg van het wettelijk stelsel waarschijnlijk iets (circa 1%) hoger uitvallen dan bij andere bedrijven.

In het algemeen laten de resultaten in tabel 46 en 47 zien dat de tarieven voor zowel onderhoudsbeurten als installaties tussen de verschillende bedrijfstypen niet erg van elkaar verschillen. Na inwerkingtreding van het wettelijk stelsel en doorrekening van de extra regeldrukeffecten als gevolg daarvan³⁶, zal dit niet anders zijn. Daarnaast blijkt uit tabel 46 en 47 dat de verschillende doorgerekende scenario's niet zorgen voor grote verschillen in de verwachte tarieven en ook niet tot noemenswaardige verschillen tussen de verschillende bedrijfstypen.

Bij de in dit rapport gemaakte doorrekeningen zijn enkele noties van belang:

- In de tabellen van beide scenario's is te zien dat hoe groter het bedrijf is, hoe hoger het aandeel bedrijfseigen kosten is. Waar zzp'ers circa 20% van de kosten als bedrijfseigen beschouwen, loopt dit aandeel bij de andere bedrijven op tot 30-40%. Achterliggende reden voor deze toename is dat hoe groter het bedrijf is, hoe vaker het bedrijf er zelf al voor kiest om een erkenning te halen of zich te laten certificeren. De kosten die dat met zich meebrengt hebben deze bedrijven dan al gemaakt. De extra kosten als gevolg van de wettelijke verplichting zijn voor deze bedrijven daardoor lager dan voor zzp-bedrijven. Dit is een belangrijke reden waarom de kostenstijging als gevolg van het wettelijk stelsel per klus voor zzp-bedrijven sterker is dan voor grotere bedrijven.
- Een andere reden voor de hogere kostenstijging per klus bij zzp-bedrijven is te verklaren door de kosten voor audits en licenties. Deze kosten kunnen door zzp-bedrijven aan minder klussen worden doorberekend dan bij grotere bedrijven. Grotere bedrijven hebben meer monteurs in dienst, waardoor de redelijk vaststaande kosten voor licenties en audits over meer klussen kunnen worden verdeeld (schaalvoordelen).
- Het is niet mogelijk om de eenmalige regeldrukkosten per klus te berekenen, omdat niet bekend is over welke periode en over hoeveel klussen een bedrijf deze kosten afschrijft. Het is aannemelijk dat een bedrijf de eenmalige kosten ook doorberekent aan klanten en de kosten in meerdere jaren zal absorberen. Uit het aanvullende onderzoek blijkt dat er (ook binnen de verschillende typen bedrijven) grote verschillen zijn in het aantal installaties en onderhoudsbeurten dat gemiddeld per jaar door een installateur en/of een bedrijf wordt uitgevoerd. Daardoor zijn er in de praktijk grote verschillen tussen individuele bedrijven waar het gaat om de structurele extra kosten per installatie of onderhoudsbeurt.
- De berekeningen in dit rapport zijn (net zoals in het onderzoek van 2017) gebaseerd op een voorzichtige inschatting. Uit de aannames volgt dat een monteur gemiddeld

³⁶ In de gevoerde interviews is door zzp'ers aangegeven dat ze de extra kosten naar verwachting 1 op 1 zullen doorberekenen in nieuwe tarieven.

één installatie en vijf onderhoudsbeurten uitvoert per twee weken. Bedrijven waar monteurs meer klussen uitvoeren, wat in de praktijk vaak het geval zal zijn, kunnen de extra regeldruk over meer klussen verrekenen waardoor het effect per klus (en daarmee in het tarief dat aan de consument wordt berekend) beperkter zal zijn dan in dit onderzoek berekend.

- Belangrijk om op te merken is dat in de praktijk de tarieven die aan de consument voor onderhoud en installatie worden berekend tussen de verschillende bedrijfscategorieën, maar ook tussen bedrijven binnen dezelfde bedrijfscategorie, sterk kunnen verschillen.